

**GYVENTOJŲ NUOMONĖS IR TIKSLINIŲ
GRUPIŲ, APIE DABARTINĘ TURIZMO
SEKTORIAUS SITUACIJĄ ŠIAULIŲ
RAJONE, TYRIMAS**

ATASKAITA

2021, Šiauliai

TURINYS

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS	3
LENTELIŲ SĄRAŠAS.....	4
TYRIMO METODOLOGIJA	5
Įvadas	5
Tyrimo objektas ir tikslas	5
Tyrimo problema.....	5
Tyrimo imtis, tikslinė grupė ir atranka	5
Duomenų rinkimo būdai	6
Apklauso tyrimo instrumentas ir tiriamų požymių struktūra.....	6
Tyrimo patikimumas, standartizavimas ir validumas.....	6
Duomenų apdorojimo ir analizės metodai	7
Tyrimo ribotumai	7
RESPONDENTŲ SOCIODEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS	8
VERSLO, TURIZMO SRITIES BEI NVO IR JAUNIMO ATSTOVŲ NUOMONĖS PATEIKIMAS APIE DABARTINĘ TURIZMO SITUACIJĄ ŠIAULIŲ RAJONE	29
IŠVADOS	36
Teigiami turizmo teikiamų paslaugų aspektai	36
Neigiami turizmo teikiamų paslaugų aspektai.....	37
REKOMENDACIJOS	38
PRIEDAI	39
Priedas Nr. 1.....	39
Priedas Nr. 2.....	45
Priedas Nr. 3.....	46
Priedas Nr. 4.....	47

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 pav. Respondentų sociodemografiniai duomenys, proc.....	8
2 pav. Gyvenamoji vietovė, proc.....	9
3 pav. Respondentus dominančios turizmo sritys laisvalaikio / atostogų praleidimui Šiaulių rajone, proc.....	10
4 pav. Šiaulių rajono savivaldybės turizmo objektų ir paslaugų žinomumas, proc.....	11
5 pav. Informacijos išsamumo, aiškumo apie Šiaulių rajono turizmo objektus bei paslaugas, vertinimas, proc....	12
6 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jus tenkina informacijos išsamumas, aiškumas apie Šiaulių rajono turizmo objektus, paslaugas?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.....	13
7 pav. Skirtingų turizmo rūšių pakankamumo Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje vertinimas, proc.....	15
8 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Kaip įvertintumėte skirtingų turizmo rūšių pakankamumą Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.....	16
9 pav. Turizmo paslaugų kokybės Šiaulių rajone vertinimas, proc.....	17
10 pav. Turizmo paslaugų pakankamumo, Šiaulių rajone vertinimas, proc.....	19
11 pav. Esamų turizmo ir rekreacijos objektų ir infrastruktūros būklės, Šiaulių rajono savivaldybėje, vertinimas, proc.....	21
12 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Kaip vertinate esamų turizmo ir rekreacijos objektų ir infrastruktūros būklę Šiaulių rajono savivaldybėje?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.....	22
13 pav. Respondentų nuomonė apie tai, kas daro įtaką turizmo sektoriaus patrauklumui, proc.....	23
14 pav. Objektų, įtrauktų į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes, lankomumas, proc.....	24
15 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar lankote objektus įtrauktus į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.....	24
16 pav. Priežastys, kodėl respondentai nelanko objektų, įtrauktų į maršrutus ar teminius maršrutus, jungiančius kelias savivaldybes, proc.....	25
17 pav. Bendras Šiaulių rajono, kaip turistinės ir poilsio vietos, vertinimas, proc.....	26
18 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Kaip vertinate Šiaulių rajono, kaip turistinės ir poilsio vietos, patrauklumą?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.....	27

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Autentiškas respondentų dabartinės Šiaulių rajono turizmo situacijos apibūdinimas.....	29
2 lentelė. Autentiškos respondentų pateiktos svarbiausios prioritetinės sritys, kurios turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje.....	31
3 lentelė. Autentiški respondentų pasiūlymai, kaip galima pasiekti, kad Šiaulių rajonas taptų aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru.....	33

TYRIMO METODOLOGIJA

Ivadas

Šiaulių rajonas siekia tapti patrauklia Lietuvos turistine vietoje, kuri išsiskiria turtingu kraštovaizdžiu, unikaliais traukos objektais, išvystyta infrastruktūra, kokybiškais turizmo paslaugomis, tenkinanti turistų poreikius ir pasižyminti nuolatiniu turistų skaičiaus augimu.

Metodikoje aprašomas tyrimo objektas, tikslas, apibrėžiama tyrimo problema, tikslinė grupė ir respondentų atrankos, duomenų rinkimo būdai, praktinis organizavimas, tyrimo įrankis ir duomenų analizės metodai.

Tyrimo objektas ir tikslas

Tyrimo **objektas** – Šiaulių rajono ir kitų rajonų, miestų gyventojų, tikslinių grupių nuomonė apie dabartinę Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją, vystymosi tendencijas. Šio **tyrimo tikslas** – išsiaiškinti gyventojų, tikslinių grupių nuomonę apie dabartinę Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją bei lūkesčius dėl rajono turizmo sektoriaus vystymosi. Ataskaitoje pateikiama atlikta gyventojų nuomonės, tikslinių grupių tyrimo duomenų analizė. Tyrimas atliekamas rengiant Šiaulių rajono turizmo plėtros strategiją 2022–2028 metams.

Tyrimo problema

Nors Lietuvoje nemažai dėmesio skiriama turizmo infrastruktūrai plėsti bei gerinti, tačiau vis dar įvairios turizmo sritys patiria problemų, tokių kaip: dviračių takų trūkumas, jų fragmentiškumas, nevientisumas, apgyvendinimo ir maitinimo pajėgumų trūkumas, informacijos ir propagavimo stoka, pačių objektų nevystoma marketinginė veikla, verslumo stoka, mažas dėmesys vietiniam turizmui ir kt.

Vienas iš turizmo sričių – tai kultūrinis turizmas ir jo aktyvus vystymas yra alternatyva paveldo objektų nykimui, veiksminga priemonė formuojant šalies gyventojų savimonę ir krašto pažinimą, efektyvus būdas pristatyti Šiaulių rajoną ne tik Lietuvos, bet ir kitų tautų turistams bei formuoti jos įvaizdį. Vis daugiau žmonių pereina prie ekonomiškesnio, tvaresnio keliavimo būdo ne tik laisvalaikiu, tačiau ir darbo metu.

Maitinimo paslaugos – tai viena intensyviausiai besivystanti turizmo paslaugų rūšis, nes jos vartotojai yra ir vietiniai gyventojai, ji nereikalauja didelių investicijų. Gausiausia visuomeninio maitinimo įmonių sutelkta didžiuosiuose miestuose bei kurortuose. Deja, kituose miestuose šių įmonių nepakanka.

Tyrimo imtis, tikslinė grupė ir atranka

Šiame tyrime numatyta tiesioginės apklausos duomenų rinkimo būdas, naudojant anketas, patalpintas el. platformoje. Gyventojų apklausos anketą užpildė 101 Šiaulių ir kitų rajonų, miestų savivaldybių gyventojai. Šio tyrimo reprezentatyvi imtis – 118 respondentas¹ (17 respondentų trūksta iki reprezentatyvios imties). Kitos trys anketos buvo parengtos trims tikslinėms grupėms: verslo, turizmo atstovams bei NVO ir jaunimo tikslinei grupei.

Tyrimo tikslinė grupė yra Šiaulių ir kitų rajonų, miestų gyventojai. Planuojami apklausti gyventojai pagal lytį, amžių, išsilavinimą, užimtumą bei gaunamas asmenines pajamas per mėnesį.

---

¹ [Apklausaos.LT - Imties dydis](https://apklausaos.lt/) (kur paklauda 9, o populiacija – 51 056 gyventojai)

Anoniminės apklausos metu respondentai vertina konkrečius turizmo objektų, paslaugų kokybės rodiklius. Taikomas atsitiktinės atrankos būdas, kurio metu apklausiami ne tik Šiaulių rajono gyventojai. Tikslinėms grupėms skirtose anketose respondentai apibūdina dabartinę Šiaulių rajono turizmo situaciją, pateikia svarbiausias prioritetines sritis, kurios turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje bei siūlo veiksmus, kurių dėka Šiaulių rajonas taptų aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru.

Duomenų rinkimo būdai

Šiame tyrime taikomas el. platformoje patalpintų anketų pildymo būdas, kuris taikytinas siekiant išsiaiškinti gyventojų nuomonę apie dabartinę Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją bei lūkesčius dėl rajono turizmo sektoriaus vystymosi ir numatyti sprendimus tų lūkesčių patenkinimui. Gyventojų nuomonė padės tobulinti turizmo sektoriaus teikiamų paslaugų kokybę.

Apklausos tyrimo instrumentas ir tiriamų požymių struktūra

Tyrimo įrankis buvo sudarytas atsižvelgiant į svarbiausias turizmo paslaugų sritis bei sutelkiant dėmesį į didžiausią įtaką vartotojų pasitenkinimui turinčius veiksnius. Į gyventojų nuomonės klausimyną įtraukti demografiniai duomenys. Sudarant klausimyną buvo siekiama:

- gauti tikslius atsakymus;
- gauti aiškias formuluotes be dviprasmybių;
- apsiriboti tik informacija, reikalinga tyrimui;
- klausimais netrikdyti respondentų.

Klausimynuose pateikiami klausimai apie svarbiausius veiksnius, apibrėžiančius tyrimo tikslą, pasirinktas optimalus klausimų skaičius; klausimai aiškūs ir suprantami; vengiama pakartotinio neigimo. Apklausos metu nereikalaujama atsakymo į respondentus trikdančius klausimus, taip siekiant išvengti diskomforto ir atsakymų iškraipymo.

Anketoje naudojami atviri klausimai bei 10 balų Likerto skalė. Respondentų prašoma įvertinti balais nuo 1 iki 10 įvairius teiginius, kurie padeda išsiaiškinti Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją bei lūkesčius. Kuo mažesnis skaičius pažymimas, tuo teikiamos turizmo paslaugos vertinamos prasčiau.

Anketa apima įvairius klausimus, lemiančius Šiaulių rajono turizmo sektoriaus informatyvumą, skirtingų turizmo rūšių pakankumą, kokybę, turizmo ir rekreacijos objektų ir infrastruktūros būklę bei patrauklumą.

Tyrimo patikimumas, standartizavimas ir validumas

Klausimynams surinkti matuojamieji kintamieji gali būti dvejopi: objektyvūs ir subjektyvūs. *Objektyvūs kintamieji* šiame tyrime tai – socialiniai ir demografiniai duomenys, *subjektyvūs kintamieji* – tai respondentų vertinimai (pasitenkinimas, nuomonė), kurie priklauso nuo individualių savybių; *Matuojami kintamieji* – nepriklausomi nuo individo – kai asmuo neturi jiems įtakos ir *priklausomi kintamieji* – kai jų buvimui ar nebuvimui turi įtakos asmeninis apsisprendimas.

Klausimyne naudojamų klausimų formuluočių standartizavimas, patikimumas, validumas bei kintamųjų diferenciacija.

Klausimyną sudarė 20 tikslinių standartizuotų kintamųjų (iš jų 2 atviri klausimai, 6 sociodemografiniai klausimai ir 1 vieta pasiūlymams).

Tikslinėms grupėms skirtose anketose naudojami 3 atviri klausimai, leidžiantys pateikti autentiškus ir turizmo sektoriui itin svarbius atsakymus/pasiūlymus/nuomones.

Visi klausimynuose naudojami ir respondentams užduodami klausimai yra patikimi, standartizuoti, validūs.

➤ **Patikimumas** užtikrinamas respondentams motyvuotai, logiškai paaiškinant, dėl ko atliekamas tyrimas bei pateikiant aiškias anketos užpildymo instrukcijas, kuriomis respondentas vadovaujasi pildydamas klausimyną. Klausimai formuluojami taip, kad apklausiamojo pastangos atsakyti turi būti minimalios, klausimai konkretūs, o atsakymų variantai suprantami. Siekiama, kad pagrindinis klausimynas būtų tik žymimas (pažymėkite, nurodykite, pasirinkite variantą), nes kuo mažiau respondentui tenka rašyti, tuo paprasčiau yra išlaikomas anonimiškumas. Anketos apimtis yra optimali, nes per ilga anketa tiriamąjį gali trikdyti, respondentas gali nenorėti ar neturėti laiko atsakyti į daug klausimų ar savipildos būdu atidžiai skaityti, todėl pateikiant optimalios trukmės klausimyną išvengiama paviršutiniškų atsakymų. Anketoje vengiama klausimų, kurie suponuoja tikėtiną atsakymą ar kreipia respondentą į vieną kurį nors atsakymą (daromas teigiamo požiūrio ir neigiamo požiūrio klausimų tarpusavyje sumaišymas). Anketoje nenaudojami sudėtingi ar jautrūs klausimai, dėl kurių respondentas galėtų atsakinėti nesąžiningai arba iš viso neatsakyti.

➤ **Standartizavimas** užtikrinamas klausimyne naudojant skales.

➤ **Validumas** užtikrinamas tikrinant ar tyrimo atradimai atitinka teorinius, konceptualius tyrimo principus. Tyrimo išorinis validumas užtikrina, kad tyrimo instrumentas matuoja tai ką turi matuoti (pvz. tam atliekamas klausimyno testavimas). Vidinis validumas užtikrina, kad tyrimo rezultatai nebūtų susiję su tyrimo instrumentų ir procedūrų poveikiu tiriamiesiems. Vidinis validumas pasiekiamas atliekant klausimyno testavimą.

Duomenų apdorojimo ir analizės metodai

Siekiant atlikti statistinę analizę, duomenys bus apdorojami, taikant Excel skaičiuoklės programą.

Skalių vertinimas.

Respondentų atsakymai koduojami 10 balų skalėje, kurioje pvz.: „1“ reiškia „visiškai nesvarbu“ arba „labai blogai“, o „10“ – „labai svarbu“ arba „labai gerai“. 10 pakopų atsakymo formatas yra labiau priimtinas, kai norima išvengti skalės „šališkumo“ efekto.

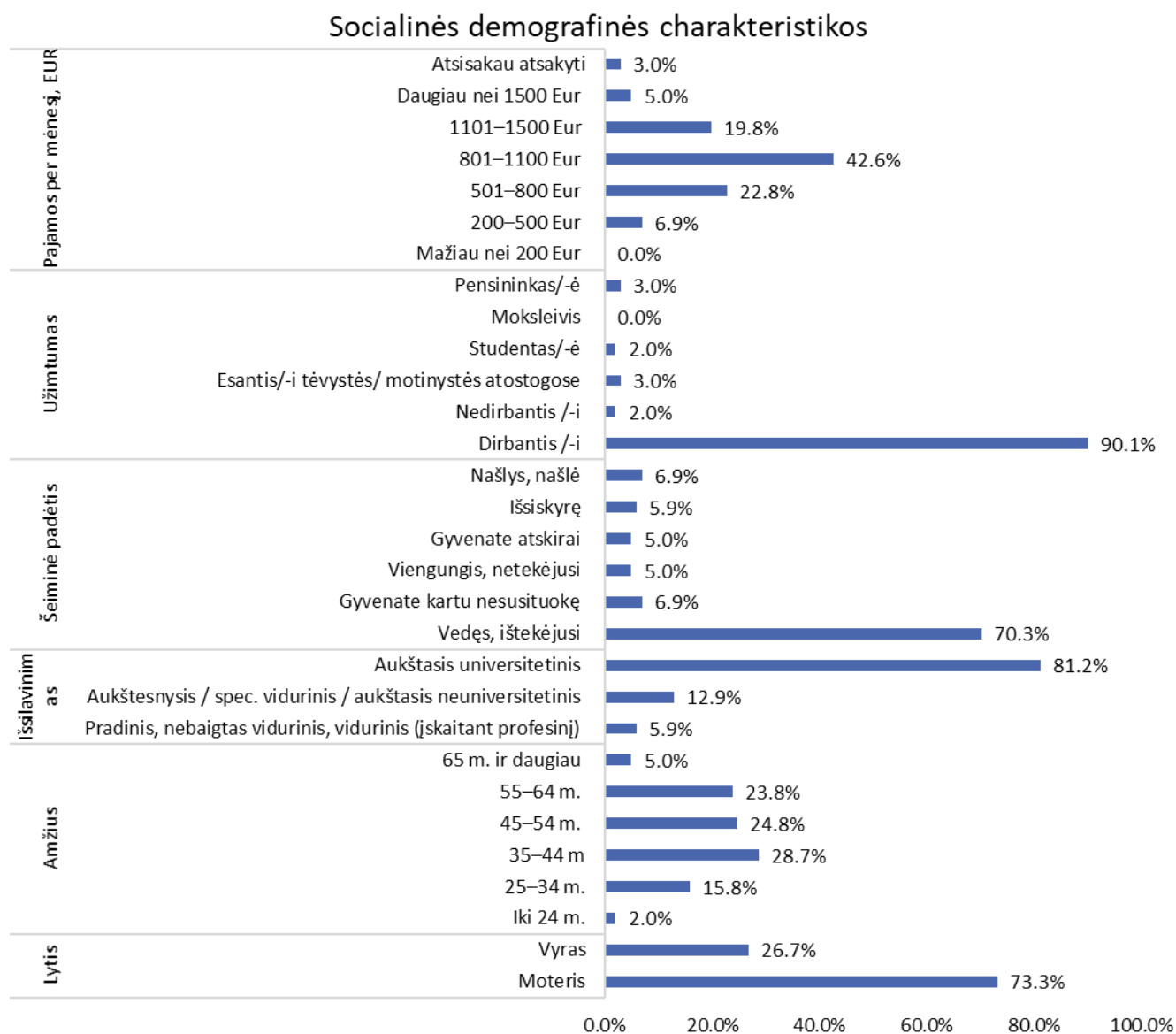
Tyrimo ribotumai

Pirmasis tyrimo ribotumas yra susijęs su respondentų nepasitikėjimu, nenoru dalyvauti tyrime, susiduriama su tam tikrais sunkumais, respondentai nepilnai ir ne iki galo užpildo anketas el. platformoje. Dažniausiai susiduriama su sunkumu, kad respondentas į pateiktus klausimus gali atsakyti paviršutiniškai, neatskleidžiant tikrosios nuomonės.

Antrasis ribotumas – rezultatai yra grindžiami tik apklausos duomenimis, t. y. 101 respondentų patirtimi, nuomone, kas, deja, ne visiškai atspindi bendrą teikiamų paslaugų turizmo sektoriuje kokybę Šiaulių rajono savivaldybėje.

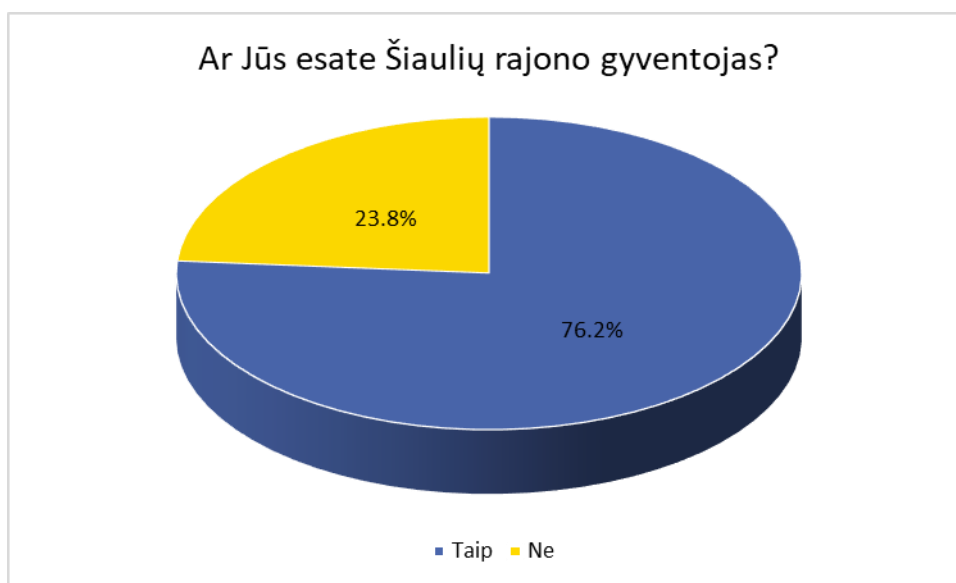
RESPONDENTŲ SOCIODEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS

Apklausoje dalyvavo 101 respondentas, iš kurių 73,3 proc. buvo moterys ir 26,7 proc. vyrai. Didžiausią dalį sudarė respondentai nuo 35 iki 44 m. amžiaus (28,7 proc.). Daugiausia apklaustų respondentų yra įgyję aukštąjį universitetinį išsilavinimą (81,2 proc.), dauguma jų dirbantys (90,1 proc.), gyvenantys santuokoje (70,3 proc.) ir kurių pajamos siekia 801–1100 Eur (42,6 proc.) (žr. 1 pav.).

3 pav. Respondentų sociodemografiniai duomenys, proc.

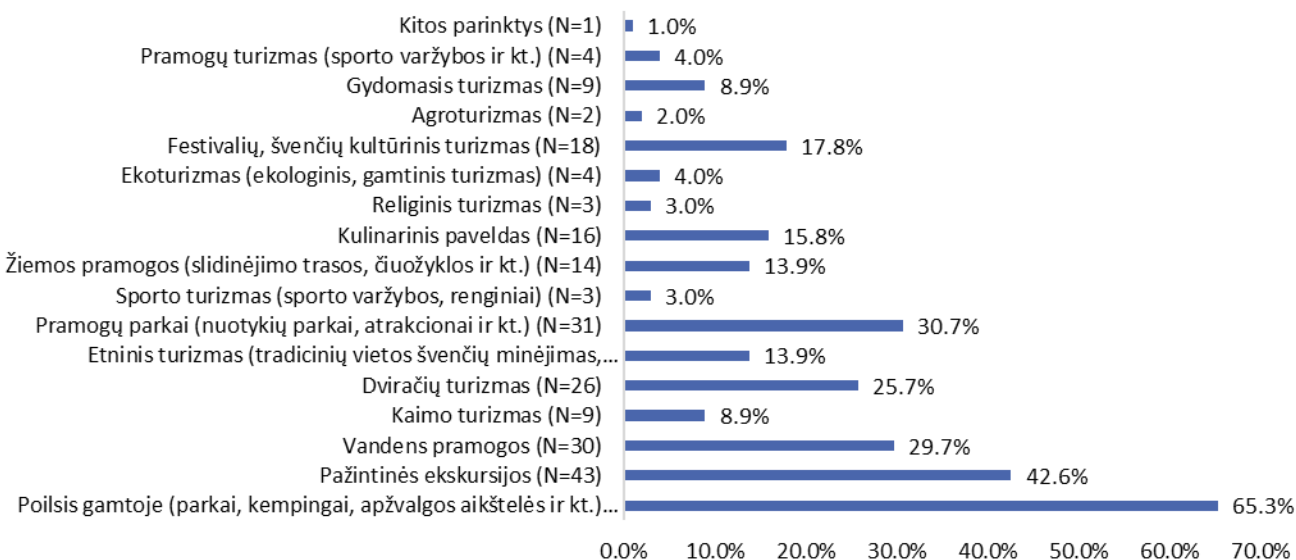
Respondentų buvo paklausta, ar jie yra Šiaulių rajono gyventojai. Net 76,2 proc. respondentų atsakė teigiamai, likusi dalis 23,8 proc. respondentų atsakė neigiamai (žr. 2 pav.).

4 pav. Gyvenamoji vietovė, proc.

Respondentus labiausiai (65,3 proc.) domina poilsis gamtoje (parkai, kempingai, apžvalgos aikštelės ir kt.), pažintinės ekskursijos (42,6 proc.) ir pramogų parkai (nuotykių parkai, atrakcionai ir kt.) (30,7 proc.). Mažiausiai patrauklios turizmo sritys laisvalaikio/atostogų praleidimui Šiaulių rajone respondentams yra sporto turizmas (sporto varžybos, renginiai) (3 proc.), religinis turizmas (3 proc.) ir agroturizmas (2 proc.). Pastebima, kad dėl esamos pandeminės situacijos vis labiau populiarėja daug išlaidų nereikalaujantis poilsis.

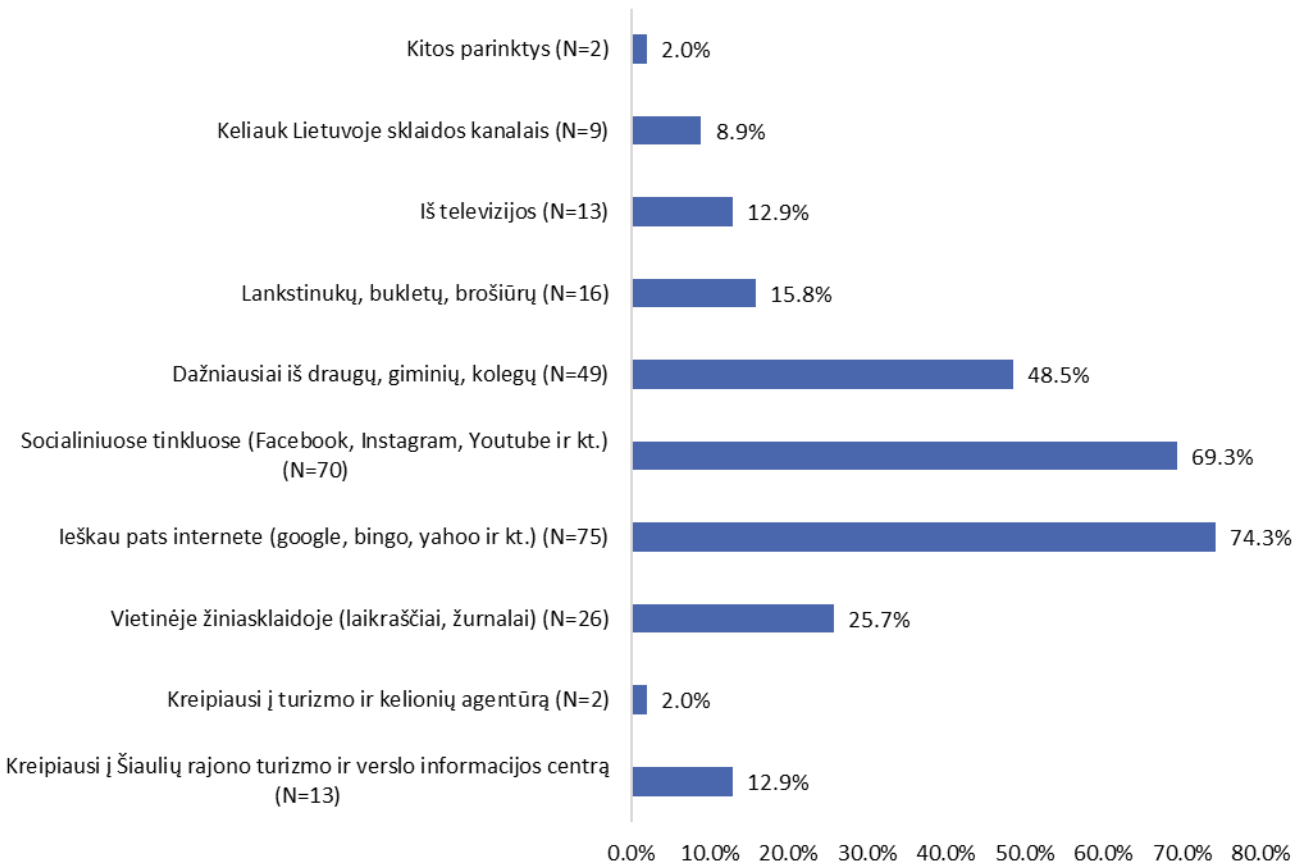
Kokios turizmo sritys Jus domintų laisvalaikio / atostogų praleidimui Šiaulių rajone?

3 pav. Respondentus dominančios turizmo sritys laisvalaikio / atostogų praleidimui Šiaulių rajone, proc.

Respondentams buvo užduotas klausimas apie tai, iš kur jie sužinojo apie Šiaulių rajono savivaldybės turizmo objektus ir paslaugas. Daugiausia jų (74,3 proc.) informacijos ieškojo patys internete (google, bingo, yahoo ir kt.), panaši dalis (69,3 proc.) socialiniuose tinkluose (Facebook, Instagram, Youtube ir kt.) ir beveik pusė apklaustųjų (48,5 proc.) informacijos apie turizmo objektus ir paslaugas Šiaulių rajone dažniausiai sužino iš draugų, giminių, kolegų. Pastebimas mažas besikreipiančių į turizmo ar kelionių agentūrą respondentų procentas (2 proc.) (žr. 4 pav.).

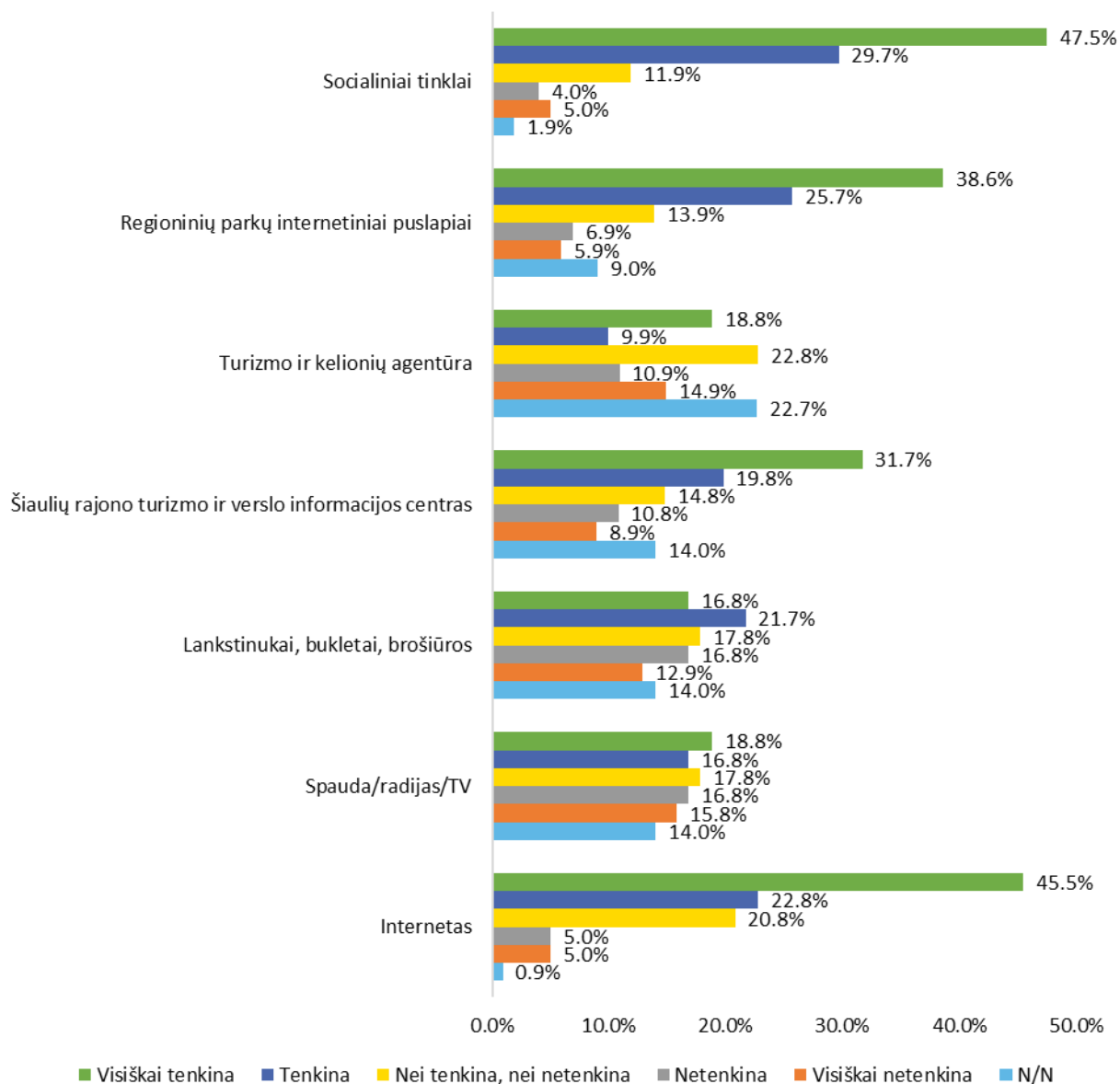
Iš kur sužinote apie Šiaulių rajono savivaldybės turizmo objektus ir paslaugas?

4 pav. Šiaulių rajono savivaldybės turizmo objektų ir paslaugų žinomumas, proc.

Didžiausia respondentų dalis pasitiki socialiniais tinklais, pažymėdami, kad juos tai visiškai tenkina (47,5 proc.), šiek tiek mažesnė dalis (45,5 proc.) taip pat vertina internetą bei Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centrą (31,7 proc.). Daugiausia respondentų (15,8 proc.) visiškai netenkina spauda/radijas/TV, turizmo ir kelionių agentūros (14,9 proc.) bei lankstinukai, bukletai, brošiūros (12,9 proc.). Kaip labiausiai reikalingą turizmo rūšį respondantai pažymi vandens turizmą (32,7 proc.), poilsinį/sveikatingumą/gydomąjį turizmą (28,7 proc.) bei sportinį turizmą (20,8 proc.).

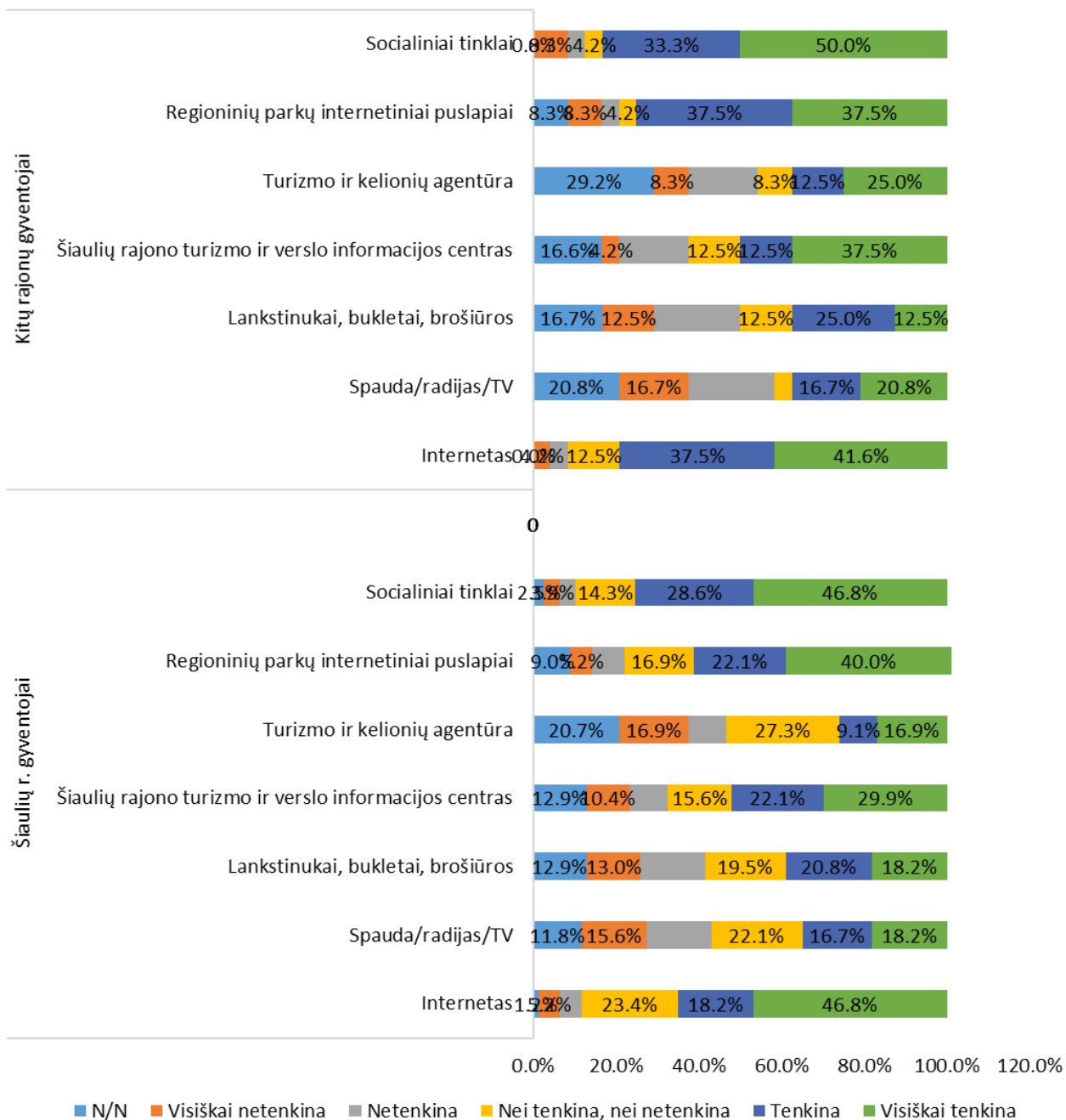
Ar Jus tenkina informacijos išsamumas, aiškumas apie Šiaulių rajono turizmo objektus, paslaugas?

5 pav. Informacijos išsamumo, aiškumo apie Šiaulių rajono turizmo objektus bei paslaugas, vertinimas, proc.

Analizuojant duomenis pagal respondentų lokaciją, matyti, kad 50 proc. kitų rajono gyventojų visiškai tenkina informacijos išsamumo, aiškumo apie Šiaulių rajono turizmo objektus bei paslaugas iš socialinių tinklų, 37,5 proc. visiškai tenkina informacija, pateikta regioninių parkų internetiniuose puslapiuose bei Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centre. Didžiausia dalis respondentų (16,7 proc.), dalyvavusių apklausoje iš kitų rajonų, visiškai netenkina informacijos išsamumas, pateikiamas spaudoje/radijuje/televizijoje.

Respondentus, kurie gyvena Šiaulių rajone, visiškai tenkina pateiktos informacijos išsamumas internete, socialiniuose tinkluose (po 46,8 proc.) bei informacija pateikta regioninių parkų internetiniuose puslapiuose (40 proc.). 16,9 proc. Šiaulių rajono gyventojus visiškai netenkina turizmo ir kelionių agentūros pateikiamos informacijos išsamumas, aiškumas apie Šiaulių rajono turizmo objektus bei paslaugas.

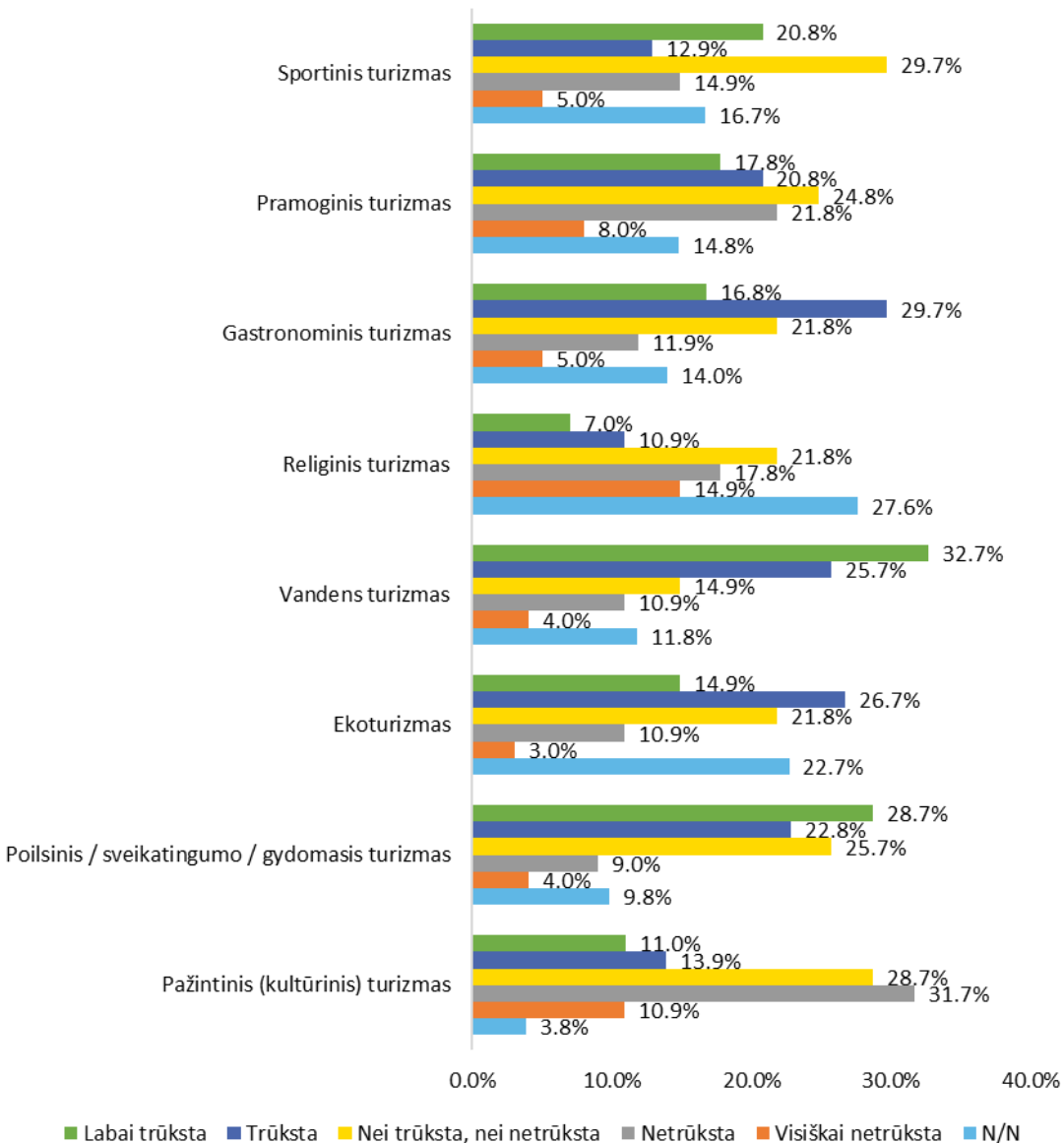

6 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jus tenkina informacijos išsamumas, aiškumas apie Šiaulių rajono turizmo objektus, paslaugas?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.

Atviru klausimu respondentų buvo prašoma pateikti nuomonę apie tai, kokios informacijos trūksta apie Šiaulių rajono turizmo objektus ir paslaugas (apie lankomus objektus, maitinimo paslaugas, vandens turizmo paslaugas ir kt.). Respondetai teigia, kad viešinimo apie lankomus objektus ir paslaugas informacija yra gerokai pasenusi, pasigenda galimybių pilnai susiplanuoti kelionę, trūksta informacijos apie maitinimo ir apgyvendinimo paslaugas, prie lankomų objektų pasigendama informacinių lentelių, rodyklių, lankstinukų. Taip pat nepakanka informacijos apie šalia lankomų objektų esančių stovėjimo aikšteles, tualetus, veiklas vaikams. Mažai informacijos pateikiama apie artėjančius renginius, pasigendama informacijos apie lankomus turizmo objektus ir paslaugas, vientisumo.

Iš visų grafike pateiktų turizmo rūšių, didžiausia dalis respondentų (14,9 proc.) pažymi, kad jiems visiškai netrūksta religinio turizmo, pažintinio (kultūrinio) turizmo (10,9 proc.) ir pramoginio turizmo (8 proc.).

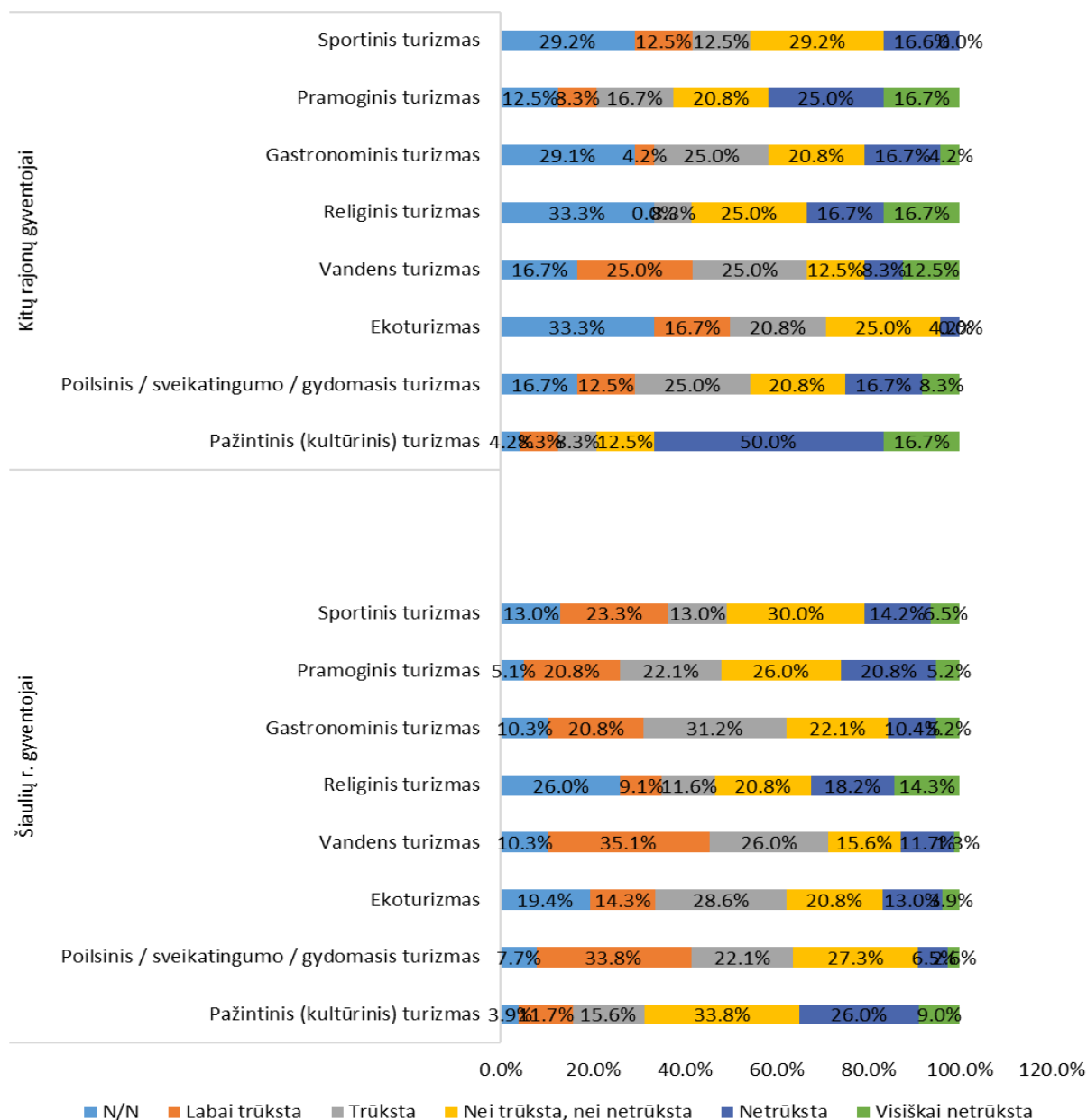
Kaip įvertintumėte skirtingų turizmo rūšių pakankamumą Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje?

7 pav. Skirtingų turizmo rūšių pakankamumo Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje vertinimas, proc.

Ne Šiaulių rajono gyventojų teigimu visiškai pakanka pramoginio turizmo, religinio turizmo ir pažintinio (kultūrinio) turizmo teikiamų paslaugų (po 16,7 proc.), tačiau labai trūksta vandens turizmo (25 proc.), ekoturizmo paslaugų (16,7 proc.) bei sportinio ir poilsinio/sveikatingumo/gydomojo turizmo teikiamų paslaugų (po 12,5 proc.).

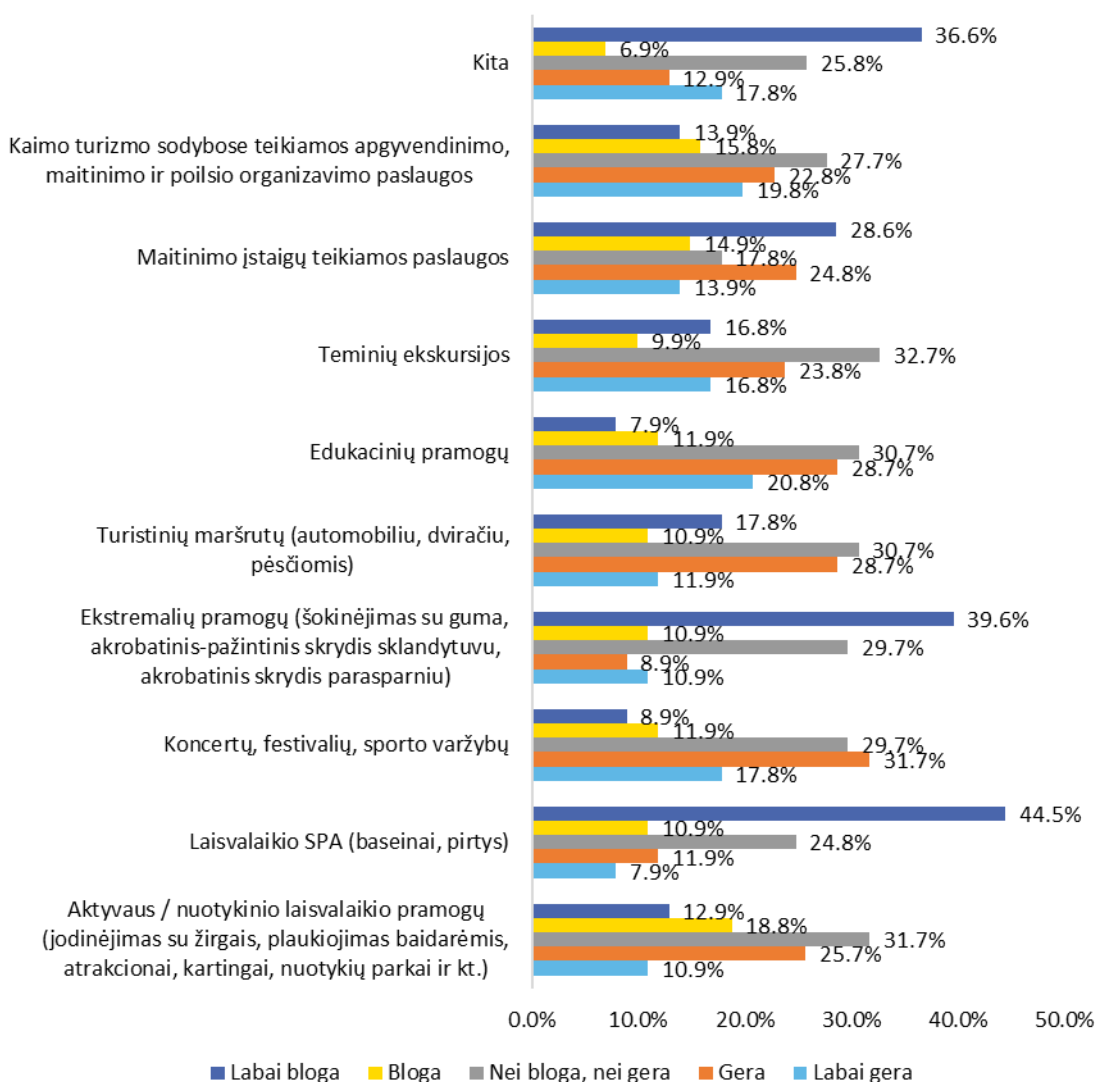
Taip pat ir Šiaulių rajono gyventojų teigimu labiausiai trūksta vandens turizmo (35,1 proc.), poilsinio/sveikatingumo/gydomojo turizmo paslaugų (33,8 proc.) ir pramoginio bei gastronomicinio turizmo (po 20,8 proc.) ir 14,3 proc. Šiaulių rajono gyventojams visiškai pakanka religinio turizmo, netrūksta pažintinio (kultūrinio) turizmo (26 proc.) ir pramoginio turizmo (20,8 proc.).

8 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Kaip įvertintumėte skirtingų turizmo rūšių pakankamumą Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.

Beveik pusė apklaustų respondentų (44,5 proc.) laisvalaikio SPA (baseinų, pirčių) teikiamų paslaugų kokybę vertina labai blogai, taip pat 39,6 proc. respondentų blogai vertina ekstremalias pramogas (šokinėjimą su guma, akrobatinį-pažintinį skrydį sklandytuvu, akrobatinį skrydį parasparniu) ir maitinimo įstaigų teikiamas paslaugas (28,6 proc.). Didžiausia dalis respondentų labai gerai vertina edukacines pramogas (20,8 proc.), kaimo turizmo sodybose teikiamas apgyvendinimo, maitinimo ir poilsio organizavimo paslaugas (19,8 proc.).

Kokia, Jūsų manymu, yra turizmo paslaugų kokybė Šiaulių rajone?

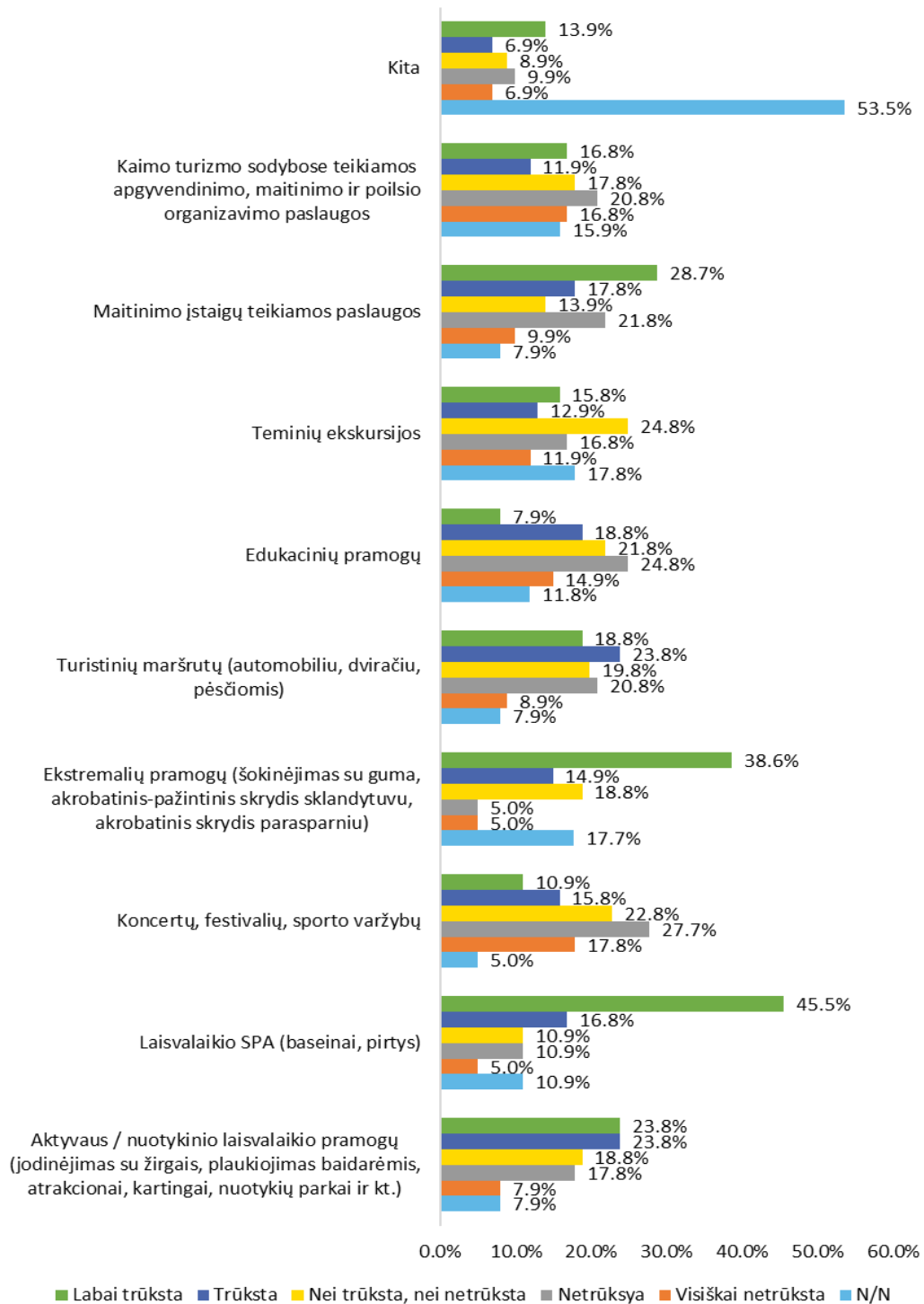
9 pav. Turizmo paslaugų kokybės Šiaulių rajone vertinimas, proc.

Atitinkamai pagal turizmo paslaugų kokybės vertinimą Šiaulių rajone, vertinamas ir šių paslaugų pakankamumas. Labiausiai pasigendama laisvalaikio SPA (baseinų, pirčių) teikiamų paslaugų (45,5 proc.), ekstremalių pramogų (šokinėjimo su guma, akrobatinių-pažintinių skrydžių sklandytuvu, akrobatinių skrydžių

parasparniu) (38,6 proc.) ir maitinimo įstaigų teikiamų paslaugų (28,7 proc.). Pastebima, kad blogiausiai vertinamos tos turizmo paslaugos, kurių labiausiai ir trūksta Šiaulių rajono savivaldybėje.

Respondentai taip pat pažymi, kad jiems trūksta renginių, siūlo tobulinti esamas paslaugas, pasigenda dviračių infrastruktūros, pramogų šeimoms, sutvarkytų parkų, aikščių, takų, suolelių parkuose, į veiklas su vaikais orientuotų paslaugų, baseino Kuršėnuose, krašto istorijos muziejų, teminių ekskursijų, atrakciono parkų, laisvalaikio SPA, vienos dienos maršrutų po lankytinus objektus, ekstremalių vandens pramogų.

Koks, Jūsų manymu, yra turizmo paslaugų pakankamumas Šiaulių rajone?

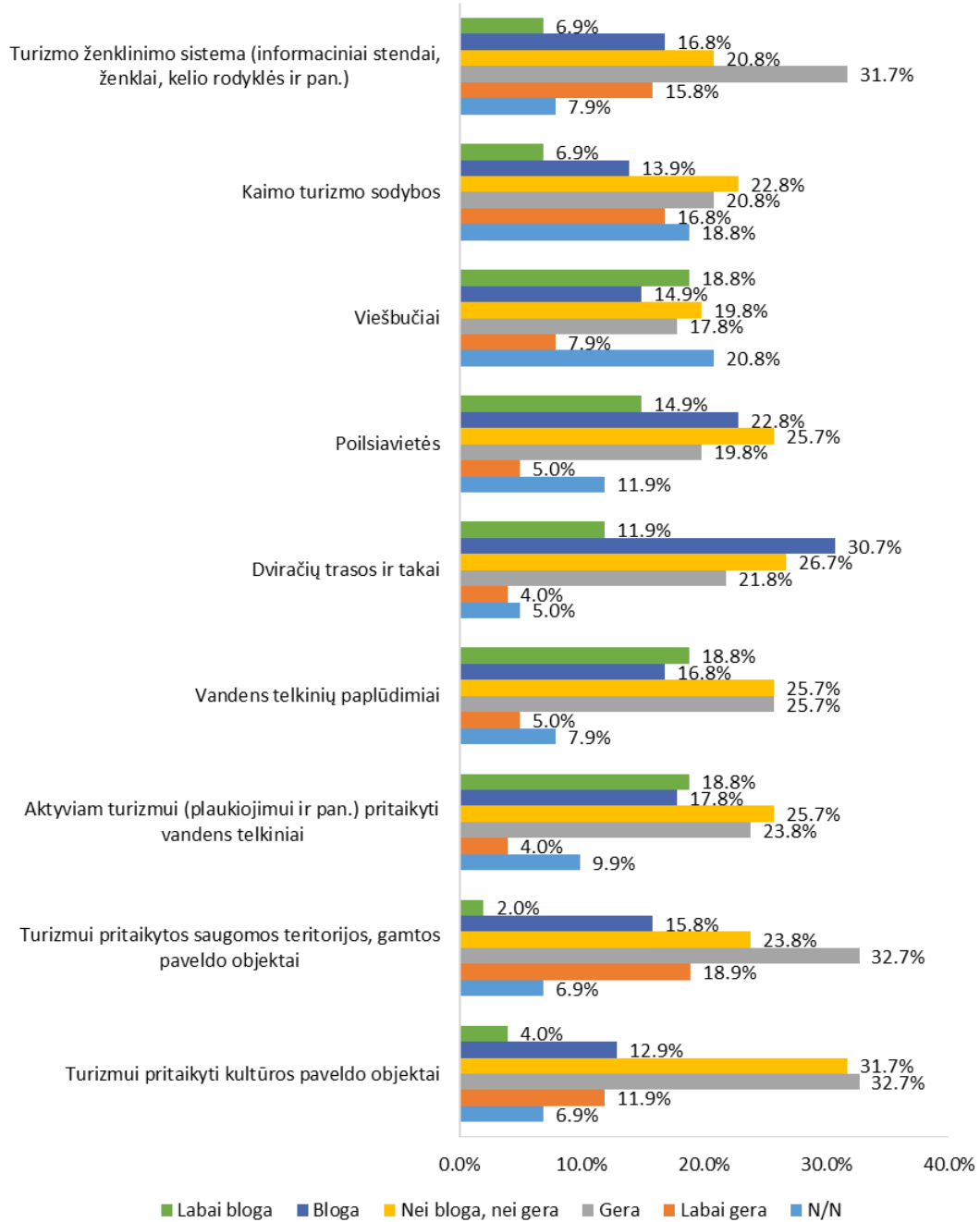
10 pav. Turizmo paslaugų pakankamumo, Šiaulių rajone vertinimas, proc.

Respondentų buvo prašoma atsakyti kokių, jų nuomone, turizmo paslaugų trūksta Šiaulių rajone. Tyrime dalyvavusių apklaustųjų nuomone, labiausiai trūksta šių paslaugų: vandens pramogų ir kitų ekstremalių pramogų, patrauklios informacijos apie lankytinus objektus, į veiklas su vaikais orientuotų paslaugų, turistinių maršrutų, pėsčiųjų žygių, dviračių takų, teminių ekskursijų, maitinimo įstaigų, vandens baseino Kuršėnuose, žiemos turizmo paslaugų (slidinėjimo trasų ir pan.).

Tyrime dalyvavę respondentai turizmo ženklavimo sistemų (informacinių stendų, ženklų, kelio rodyklių ir pan.) būklę vertina gerai (31,7 proc.), 20,8 proc. būklę vertina nei blogai, nei gerai, blogai ženklavimo sistemų būklę vertina 16,8 proc. respondentų. Kaimo turizmo sodybų būklę 22,8 proc. apklaustųjų nuomone, yra nei bloga, nei gera, šiek tiek mažesnė dalis (20,8 proc.) mano, kad jų būklė yra gera.

Matyti, kad kaimo turizmo būklę labai gerai vertina daugiau respondentų nei viešbučių būklę (atitinkamai 16,8 proc. ir 7,9 proc.), taigi, didžiausia dalis apklaustųjų viešbučių būklę vertina blogai (20,8 proc.). Šiek tiek daugiau kaip ketvirtadalis (25,7 proc.) respondentų poilsiaviečių būklę vertina nei blogai, nei gerai, panaši dalis apklaustųjų (22,8 proc.) teigia, kad poilsiaviečių būklė yra bloga. Dviračių trasų ir takų būklę 30,7 proc. respondentų vertina blogai, labai gerai ją vertinančių yra vos 4 proc. apklaustųjų. Lygiai po 25,7 proc. apklaustųjų vandens telkinių paplūdimių būklę vertina nei blogai, nei gerai ir gerai. Aktyviam turizmui (plaukiojimui ir pan.) pritaikytus vandens telkinius 25,7 proc. vertina nei blogai, nei gerai ir gerai juos vertina 23,8 proc. apklaustųjų. Didžiausia dalis respondentų (32,7 proc.) gerai vertina turizmui pritaikytas saugomas teritorijas, gamtos paveldo objektus, lygiai tiek pat (32,7 proc.) tyrime dalyvavusių respondentų gerai vertina turizmui pritaikytus kultūros paveldo objektus.

Kaip vertinate esamų turizmo ir rekreacijos objektų ir infrastruktūros būklę Šiaulių rajono savivaldybėje?

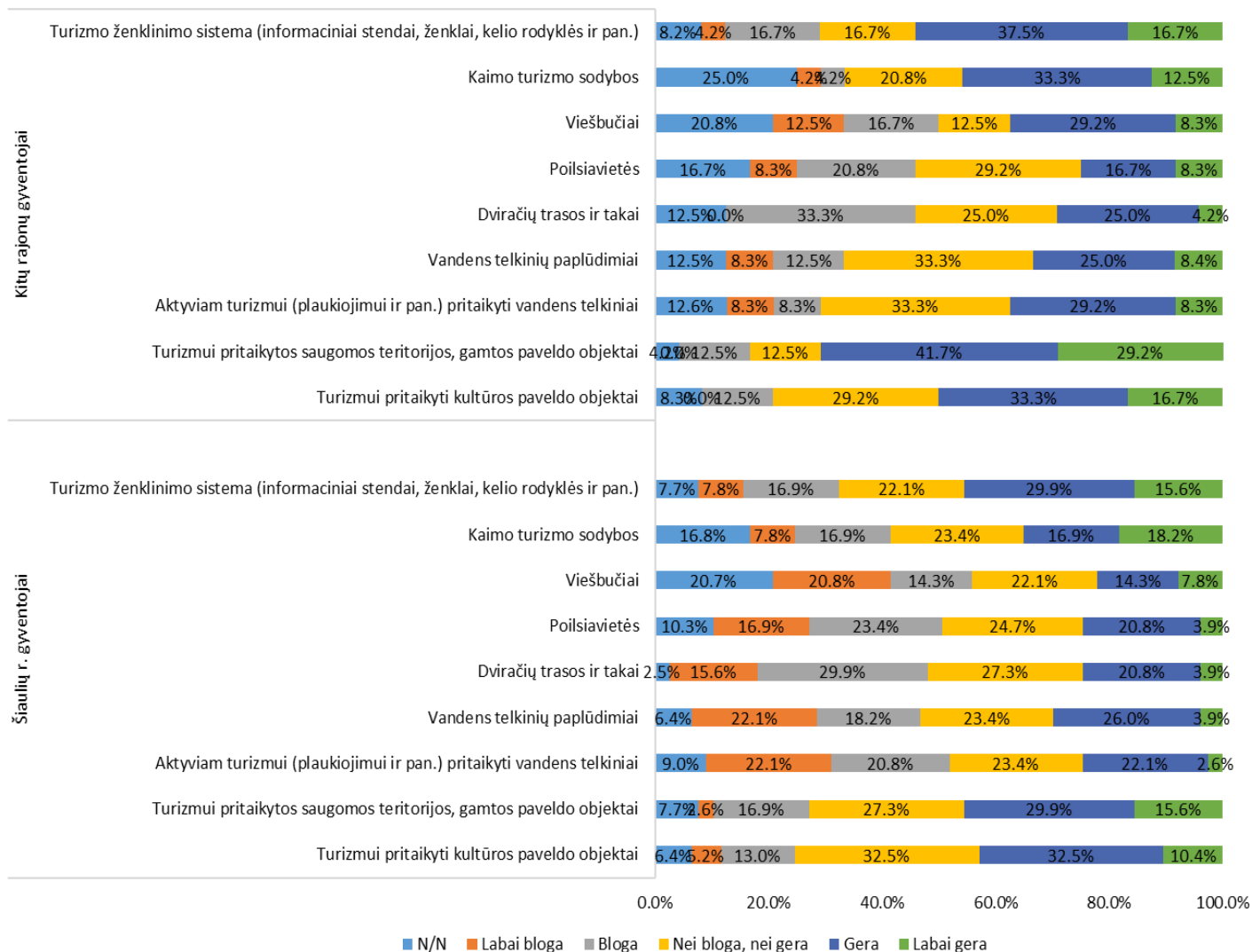

11 pav. Esamų turizmo ir rekreacijos objektų ir infrastruktūros būklės, Šiaulių rajono savivaldybėje, vertinimas, proc.

Turizmo ir rekreacijos objektų ir infrastruktūros būklę kitų rajonų gyventojai labai gerai vertina turizmui pritaikytas saugomas teritorijas, gamtos paveldo objektus (29,2 proc.), turizmui pritaikytus kultūros paveldo objektus bei turizmo ženklavimo sistemą (informacinius stendus, ženklus, kelio rodykles ir pan.) (po 16,7 proc.).

Daugiausia (18,2 proc.) Šiaulių rajono gyventojų labai gerai vertina kaimo turizmo sodybas, turizmo ženklinimo sistemą (informacinius standus, ženklus, kelio rodykles ir pan.) bei turizmui pritaikytas saugomas teritorijas, gamtos paveldo objektus (po 15,6 proc.).

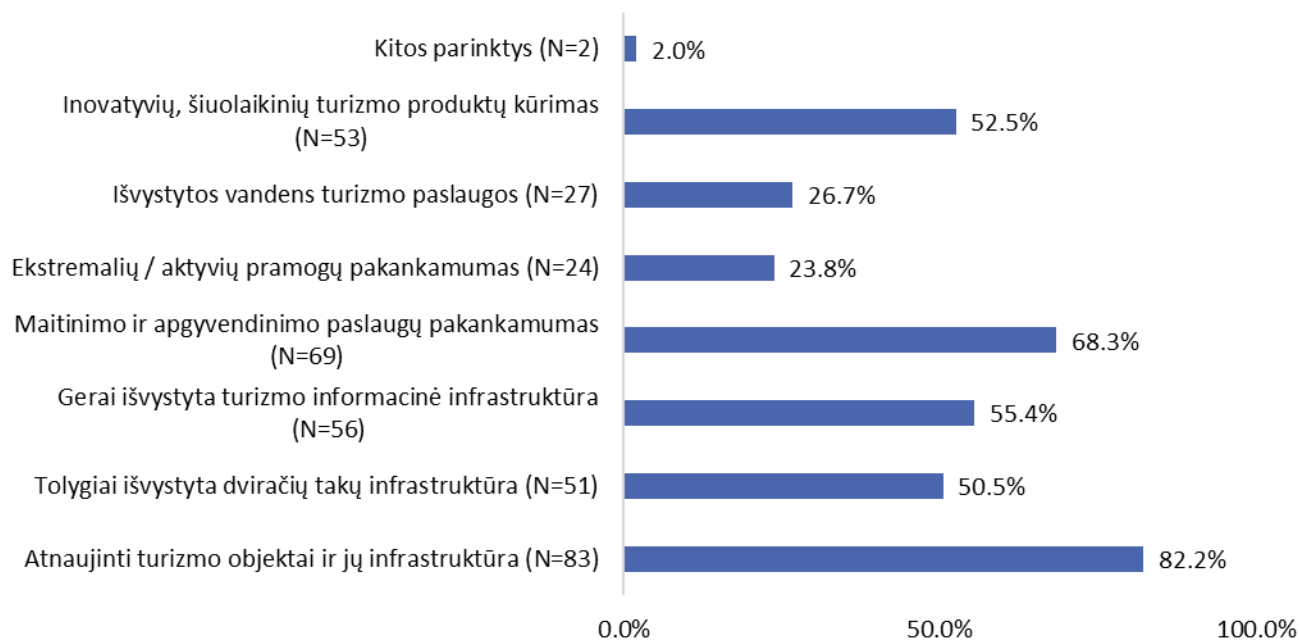
Kitų rajonų respondentų blogai vertinamos viešbučių teikiamos paslaugos (12,5 proc.), poilsiavietės, vandens telkinių paplūdimiai ir aktyviam turizmui (plaukiojimui ir pan.) pritaikyti vandens telkiniai (8,3 proc.). Panaši ir Šiaulių rajono gyventojų nuomonė – labai blogai vertinami vandens telkinių paplūdimiai ir aktyviam turizmui (plaukiojimui ir pan.) pritaikyti vandens telkiniai (po 22,1 proc.) bei viešbučių teikiamos paslaugos (20,8 proc.).

12 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Kaip vertinate esamų turizmo ir rekreacijos objektų ir infrastruktūros būklę Šiaulių rajono savivaldybėje?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.

Respondentų nuomone, labiausiai (82,2 proc.) turizmo sektoriaus patrauklumui įtaką daro atnaujinti turizmo objektai ir jų infrastruktūra, maitinimo ir apgyvendinimo paslaugų pakankamumas (68,3 proc.) bei gerai išvystyta turizmo informacinė infrastruktūra (55,4 proc.).

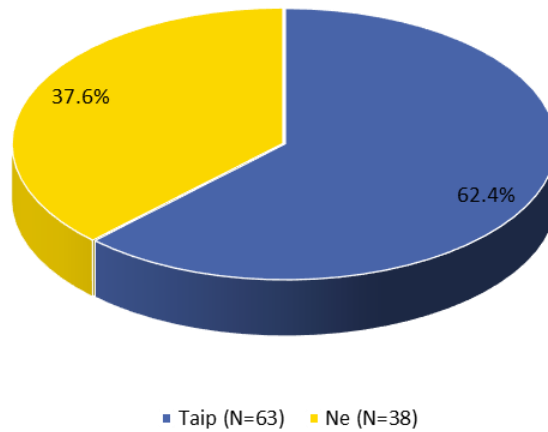
Kas, Jūsų manymu, labiausiai daro įtaką turizmo sektoriaus patrauklumui?

13 pav. Respondentų nuomonė apie tai, kas daro įtaką turizmo sektoriaus patrauklumui, proc.

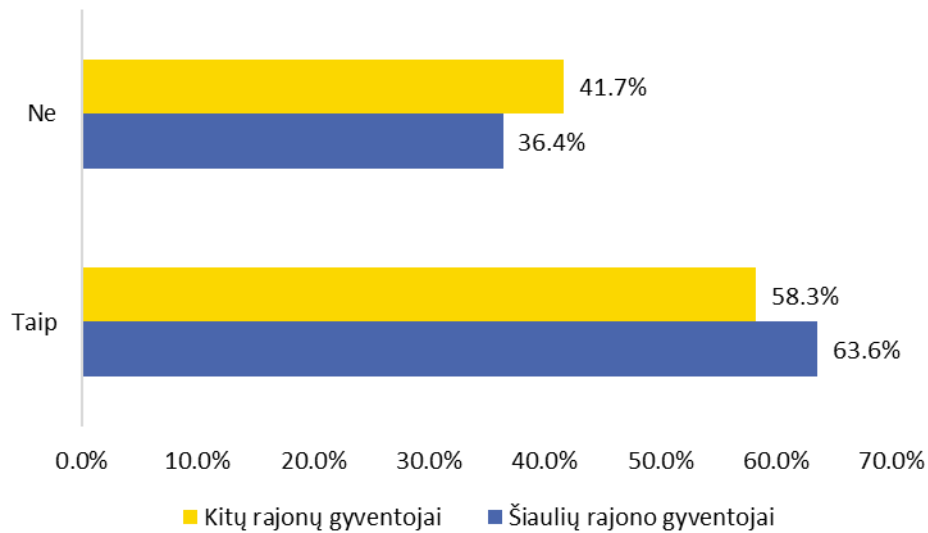
Daugiau nei pusė (62,4 proc.) tyrime dalyvavusių respondentų lanko objektus įtrauktus į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes, likusi dalis (37,6 proc.) – šių objektų nelanko.

Ar lankote objektus įtrauktus į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes?

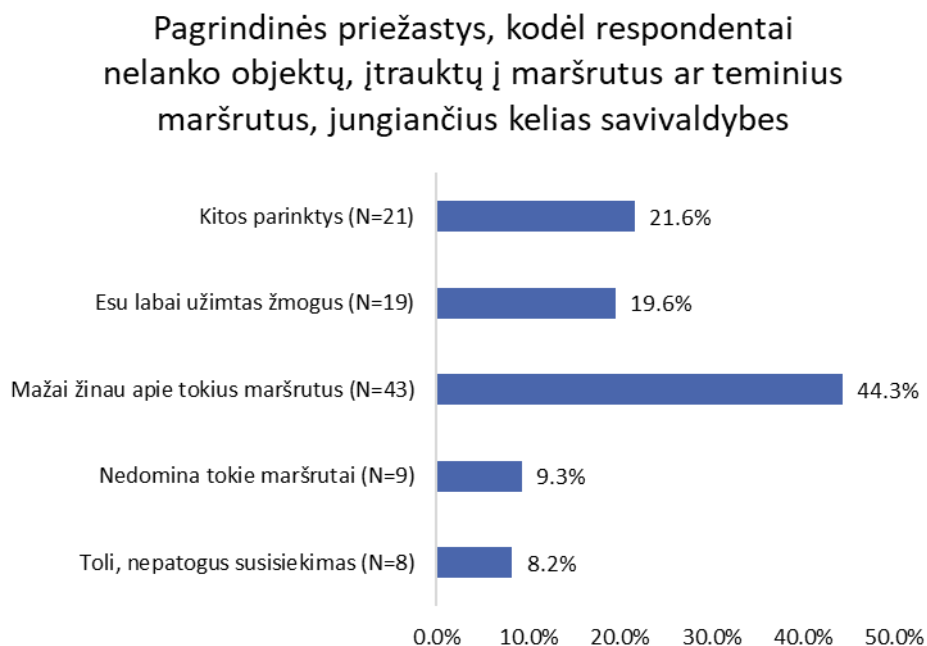
14 pav. Obejktų, įtrauktų į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes, lankomumas, proc.

63,6 proc. Šiaulių rajono gyventojų lanko objektus įtrauktus į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes, šiek tiek mažesnę dalis (58,3 proc.) juos lanko ir kitų rajonų gyventojai.

15 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar lankote objektus įtrauktus į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes?“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.

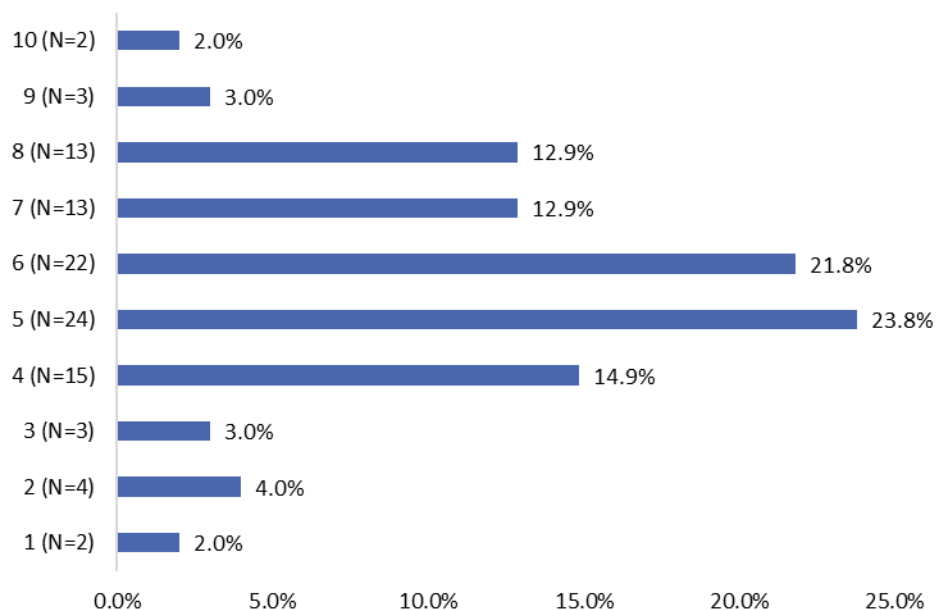
Kaip pagrindines priežastis, kodėl objektų, įtrauktų į maršrutus ar teminius maršrutus, jungiančius kelias savivaldybes, nelanko, respondentai pažymi šias: mažai žino apie tokius maršrutus (44,3 proc.), yra labai užimti (19,6 proc.).

16 pav. Priežastys, kodėl respondentai nelanko objektų, įtrauktų į maršrutus ar teminius maršrutus, jungiančius kelias savivaldybes, proc.

Beveik pusė apklaustųjų (45,5 proc.) iš Šiaulių rajono, kaip turistinės ir poilsio vietos, patrauklumą vertina nei patraukliai, nei nepatraukliai, daugiau nei ketvirtadalis apklaustųjų (25,7 proc.) teigia, kad Šiaulių rajonas kaip turistinė ir poilsio vieta yra patraukli.

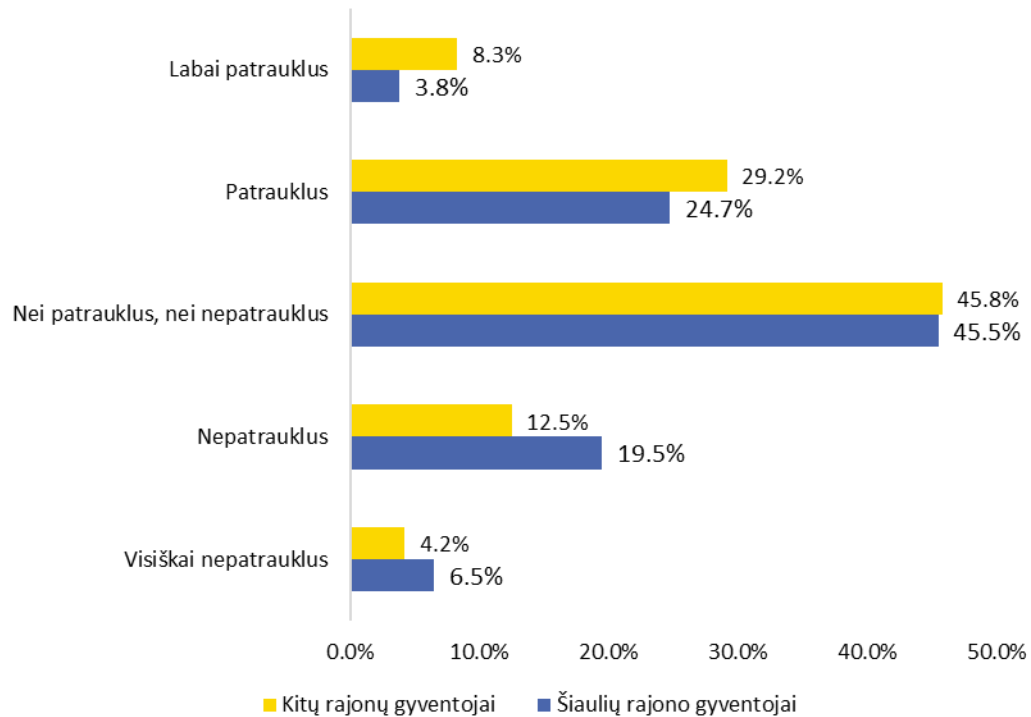
Kaip Jūs bendrai įvertintumėte Šiaulių rajono, kaip turistinės ir poilsio vietos, patrauklumą?

17 pav. Bendras Šiaulių rajono, kaip turistinės ir poilsio vietos, vertinimas, proc.

Kur 1 – visiškai nepatrauklus, 10 – labai patrauklus

Tiek tyrime dalyvavę Šiaulių rajono gyventojai, tiek ir kitų rajonų gyventojai Šiaulių rajoną, kaip turistinę ir poilsio vietą vertina labai panašiai – nei patraukliai, nei nepatraukliai (atitinkamai 45,5 proc. ir 45,8 proc.). Kaip labai turizmui patrauklų rajoną daugiau vertina respondentai iš kitų rajonų (8,3 proc.), o daugiausia respondentų, teigiančių, jog Šiaulių rajonas kaip turistinė ir poilsio vieta yra visiškai nepatraukli ir nepatraukli (atitinkamai 6,5 proc. ir 19,5 proc.), yra iš Šiaulių rajono.

18 pav. Respondentų atsakymų į klausimą „Kaip Jūs bendrai įvertintumėte Šiaulių rajono, kaip turistinės ir poilsio vietos patrauklumą“ pagal gyvenančių Šiaulių rajone ar kitame rajone, pasiskirstymas, proc.

Respondentų pasiūlymai turizmo ir rekreacijos paslaugų gerinimui Šiaulių rajono savivaldybėje:

- Plėtoti vandens pramogų paslaugas;
- Parengti naujus bei sutvarkyti esamus dviračių takus;
- Tolygiai išvystyti dviračių takų infrastruktūrą ir informaciją/reklamą apie maitinimo paslaugas;
- Praplėsti kempingų vietas;
- Kompleksiškai pateikti informaciją apie turizmo teikiamas paslaugas ir pramogas;
- Sutvarkyti kryžių kalną, įtraukiant privatų verslą;
- Sustiprinti turizmo ir informacijos centrą;
- Pateikti daugiau informacijos visuose galimuose informacijos šaltiniuose, platesnį paslaugų aprašymą.
- Reikalingas patogesnis automobilių parkavimas ir informacija apie automobilių parkavimo galimybes prie turizmo objektų, ypač prie pažintinių takų, gamtos objektų;

- Parengti stiprią strategiją bei ją įgyvendinti;
- Aktyvinti turizmo ir verslo informacijos centrų veiklą (ir Kuršėnuose);
- Organizuoti kuo daugiau pažintinių kelionių autobusais po Šiaulių rajoną. Daugiau bendradarbiauti su kitų rajonų turizmo informacijos centrais, organizuojant renginius, keliones. Teikti daugiau informacijos gyventojams visais sklaidos kanalais;
- Įrengti ir prižiūrėti daugiau maudyklų, reikalingas baseinas senjorams;
- Įveiklinti kultūrinį paveldą;
- Įsteigti muziejų po atviru dangumi, gyvosios istorijos namus-sodybas-muziejus;
- Kaimo bendruomenes įjungti į vietos vandens išteklių efektyvų panaudojimą – kempingai poilsiui ir žvejybai;
- Organizuoti profesionalius festivalius;
- Labiau pristatyti religinį turizmą ir esamus objektus, gerinti maitinimo ir nakvynės paslaugas;
- Įrengti vietos meistrų keramikos ir suvenyrų parduotuves Kuršėnų mieste;
- Gerinti Šiaulių rajone esančius Gudelių, Bubių ir Bijotės ir t.t. vandens telkinius, skleisti informaciją apie Girnikų kalną, Kurtuvėnų regioniniame parke tarp medžių įrengti vasaros rogučių trasą, o dalis trasos galėtų eiti virš vandens. Tarp Kuršėnų ir Kurtuvėnų įrengti golfo aikštyną su viešbučiu;
- Reikalingas inovatyvus požiūris į turizmo propagavimą. Reiktų atsisakyti visokių brošiūrų, lankstinukų ir pan. Teikiant turizmo paslaugas yra svarbus kokybiškas bendravimas tarp paslaugų teikėjų ir gavėjų. Paslaugų gavėjui turėtų likti geras įspūdis ir noras vėl grįžti bei pritraukti ir kitus (informacija iš lūpų į lūpas).

VERSLO, TURIZMO SRITIES BEI NVO IR JAUNIMO ATSTOVŲ NUOMONĖS PATEIKIMAS APIE DABARTINĘ TURIZMO SITUACIJĄ ŠIAULIŲ RAJONE

Tyrimui parengtos trys anketos tikslinių grupių (*verslo, turizmo, NVO ir jaunimo*) atstovams, buvo prašoma pateikti nuomonę trimis klausimais:

- Kaip apibūdintumėte dabartinę Šiaulių rajono turizmo situaciją?
- Kokios svarbiausios prioritetinės sritys turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje?
- Kaip galime pasiekti, kad Šiaulių rajonas taptų aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru?

Žemiau lentelėse pateikti autentiški respondentų atsakymai, nuomonės.

1 lentelė. Autentiškas respondentų dabartinės Šiaulių rajono turizmo situacijos apibūdinimas

Tikslinės grupės		
Verslo atstovų tikslinė grupė	Turizmo srities atstovų tikslinė grupė	NVO ir jaunimo atstovų tikslinė grupė
<ul style="list-style-type: none"> • Skurdoka • Bloga • Trūksta lankytinų vietų Šiaulių rajone • Atsižvelgiant į šį laikotarpį, situacija pakankamai gera • Situacija puiki • Pagal turimus gamtos išteklius situacija yra gera • Trūksta prabangaus poilsio, pasiūlymų paketo • Pasiūla įvairi, trūksta maitinimo įstaigų 	<ul style="list-style-type: none"> • Neblogai. Yra vietų, kur galima leisti laiką Šiaulių rajone • Puikiai, išleista daug informacinės literatūros. Gera sklaida socialiniuose tinkluose • Lankytinų, populiarių objektų gausu, jie pakankamai pritaikyti lankytojams, bet maitinimo ir apgyvendinimo įstaigų trūksta Šiaulių rajone ir ypatingai Kuršėnų mieste. Poreikis aukšto lygio (angl. fine dining) restoranų, maitinimo įstaigų, barų ir kt. Dėl apgyvendinimo paslaugų trūkumo Šiaulių rajone nebus nakvojančiųjų turistų, todėl Šiaulių rajonas praras pajamas, 	<ul style="list-style-type: none"> • Labiau neigiamai, nei teigiamai. Kadangi rajone trūksta įmonių/įstaigų, kurios organizuotų keliones, išvykas, edukacines veiklas, krašto pažinimą • Atsiradęs Dargaičių ZOO, Naisių miestelio restorano atsidarymas, šiek tiek tapo patrauklesnis turizmas. Tačiau yra daug vietovių, kuriose trūksta turizmo, maitinimo įstaigų • Prastai... Turim tokį gražų tiltą Kuršėnuose, kuris traukia turistus, bet

	<p>nes nakvojantis vienas turistas išleidžia vidutiniškai 10 kartų daugiau, nei vienadienis lankytojas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manau, turizmo situacija labai normali ir populiari, ir, be abejonės, viskas priklauso nuo dabartinės situacijos – pandemijos. Tikrai daug lankytojų sulaukia tiek Kryžių kalnas, tiek pranciškonų vienuolynas, tiek naisiečiai, tiek, manau, Dargaičiai ir t.t. Vadinasi, žmonės noriai lanko tas vietas, kur atrodo įdomu, ramu, ypač, kai keliauja su savo mažaisiais • Juntamas mažesnis klientų kiekis • Gera • Puiki • Bloga • Po truputi atsigauname. Daugėja sodybos užsakymų • Šiandieninė situacija stabili, palyginus su praėjusiais metais • Stabili 	<p>šalia esanti stovėjimo aikštelė su šiukšlių konteneriais ir „kebabinėmis“ gadina visą vaizdą</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuo toliau, tuo daugiau plėtojasi rajonas. Gražus dvaras, tiltas, sutvarkyti keliai keliukai ir pan. • Vystoma, tačiau mažai viešinama • Manau, kad klaidi, nes nieko be Kryžių kalno ir kelių bažnyčių negali pasiūlyti • Šiaulių rajono savivaldybėje turizmo situacija yra pakankamai gera, tik galbūt trūksta lankytinų objektų viešinimo, vaizdiško pateikimo • Bloga • Pasivaikščioti yra kur, bet kur pavalgyti, pasėdėti nėra
--	--	--

Šiaulių rajono turizmo situaciją optimistiškiausiai apibūdina turizmo atstovų tikslinė grupė, teigdami, kad turizmo situacija stabili, po truputį gerėjanti. Pakankamai gerai esamą situaciją vertina ir verslo atstovai, pridurdami, kad pasigendama maitinimo įstaigų, prabangių poilsio vietų. NVO ir jaunimo atstovų tikslinė grupė pasigenda laisvalaikio praleidimo vietų, teigia, jog trūksta informacijos apie lankomus objektus ir viešinimo apie siūlomas paslaugas (žr. 1 lentelė).

2 lentelė. Autentiškos respondentų pateiktos svarbiausios prioritetinės sritys, kurios turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje

Tikslinės grupės		
Verslo atstovų tikslinė grupė	Turizmo srities atstovų tikslinė grupė	NVO ir jaunimo atstovų tikslinė grupė
<ul style="list-style-type: none"> Vandens turizmas – turime Ventą. Maršrutai dviračių mėgėjams. Pasiūlymas: maršrutas Kuršėnai- II Ringuvėnai- Šilėnai (čia Šilėnų vandens malūnas, Šilėnų liepa. Šilėnų piliakalnis, ant kurio galėtų atsirasti apžvalgos aikštelė) – Oliesinas (poeto St. Anglicko gimtinė)- Kuršėnai. Šį maršrutą jau mėgsta kuršėniečiai, tačiau takai dviračiams praktiškai neegzistuoja Manome, kad visos sritys yra svarbios ir išskirti kažkurių, kad būtų svarbiausios nėra prasmės Kryžių kalnas, Kurtuvėnų regioninis parkas ir kitos lankytinos vietos Kultūrinis, vandens, sporto Piligriminis, sporto, aktyvaus laisvalaikio. Maitinimo 	<ul style="list-style-type: none"> Kuršėnuose labai reikalinga kavinė, restoranas. Nėra kur oriai papietauti, pavakarieniauti. Turėtų būti suteiktos prioritetinės sąlygos tokiam verslui Kuršėnuose Žinoma pirmiausiai architektūriniai paminkai, istorinė krašto atmintini – lankytini objektai. Naktinis turizmas Šiaulių rajone – turizmo kryptis, apimanti naudojimąsi turizmo ir su turizmu susijusiomis paslaugomis ir produktais nakties metu. (Pavyzdžiui lankymasis koncertuose, ekskursijose, apšviestuose lankytinuose objektuose – Kryžių kalnas, Kuršėnų pėsčiųjų tiltas, vykimas į naktinius orientacinius žygius ir kt.) Gyvosios kultūros pažinimo stiprinimas – siejama su lankymusi įvairaus masto etnografinių regionų šventėse, etnologinės kultūros ir folkloro renginiuose (kurių pagrindinis Lietuvoje – Dainų šventė, o Šiaulių rajone – Dainų ir šokių šventė bei Teatrų festivalis Kurtuvėnuose) taip pat įvairūs regionuose vykstantys renginiai, 	<ul style="list-style-type: none"> Edukacinių veiklų organizavimas, didesnis viešinimas Šiaulių rajono savivaldybės centriniame mieste Kuršėnuose nėra nei vienos maitinimo įstaigos, t. y. patrauklios, tinkančios, bet kokio amžiaus bendruomenės nariui, kurioje nebūtų gėda pamaitinti atvykusį lektorių, svečių iš kito miesto, atšvęsti šeimos šventę, išgerti kavos puodelį Nėra taip populiarių wake parkų – vandenlenčių, o Kurtuvėnų ežerai nuostabaus grožio. Turime Pakumulšių tvenkinį, nuostabią Ventos upę, galėtų būti keletas vandens dviračių, iš karto pasijustų sujudimas. Kavinės, restorano įrengimas prie Kuršėnų tilto Renginių gal kiek mažoka, mugių ir

<ul style="list-style-type: none"> • SPA, gastronominis, poilsis su augintiniais • Gastronominis, konferencinis 	<p>šventės ir kt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekologinis turizmas • Gamtos turizmas • Sveikatingumo turizmo stiprinimas Šiaulių rajone – SPA, grožio, fitneso, sveikatos švietimo, sveikos mitybos, jogos, ajurvedos, kt. paslaugų, kartu pasinaudojant ir kitomis turizmo paslaugomis. • Dalykinis turizmas, konferencijų ir susitikimų turizmas – turizmo rūšis, apimanti konferencijų, seminarų, parodų ir dalykinių susitikimų organizavimą, suteikiant specialią įrangą, patalpas ir priėmimo bei vadybos paslaugas susitikimams organizuoti 	<p>pan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tinkama reklama • Reiktų daugiau orientuotis į gamtinį turizmą, Kurtuvėnų regioninis parkas nuostabus, daug pėsčiųjų ir dviračių takų, tačiau jo neįmanoma saugiai pasiekti dviračiu • Manau, jog reiktų aktyvių turizmo vietų – UnoPark, kuris galėtų būti Daugėlių pušyne (laipiojimas medžiais, skrydis per Ventos upę). Taip pat Šiaulių rajonas turi vandens telkinių, būtų smagu, jeigu atsirastų WakeParkas. • Pramogų turizmas • Žiemos turizmas • Kulinarinis paveldas • Festivaliu turizmas • Gydomasis turizmas
---	--	---

2 lentelėje pateiktos, respondentų nuomone, svarbiausios prioritetinės sritys, kurios turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje. Verslo atstovų tikslinei grupei svarbiausios sritys yra vandens turizmas, dviračių maršrutai, sporto, religinis, laisvalaikio bei kultūrinis turizmas. Turizmo srities atstovų nuomone, svarbios maitinimo paslaugos, architektūros paminklų puoselėjimas, gyvosios kultūros pažinimo, sveikatingumo stiprinimas (procedūros, terapijos ir pan.) bei dalykinio turizmo plėtra. NVO ir jaunimo tikslinės grupės atstovai siūlo vystyti edukacines veiklas, maitinimo paslaugų infrastruktūrą, siūlo įrengti Wake parkus, prie Kuršėnų tilto įrengti kavinę ar restoraną. Siūloma daugiau orientuotis į gamtinį turizmą, įrengti daugiau aktyvių turizmo vietų, plėsti pramogų ir žiemos, gydomąjį, festivalių bei kulinarinį turizmą.

3 lentelė. Autentiški respondentų pasiūlymai, kaip galima pasiekti, kad Šiaulių rajonas taptų aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru

Tikslinės grupės		
Verslo atstovų tikslinė grupė	Turizmo srities atstovų tikslinė grupė	NVO ir jaunimo atstovų tikslinė grupė
<ul style="list-style-type: none"> • Reikia noro ir šiek tiek idėjų, na ir truputi eurų • Yra daug lankytinų vietų, tačiau jų infrastruktūra yra nesutvarkyta • Niekada nebus aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru, nes nėra daug lankytinų objektų • Skirti daugiau lėšų • Didesnis savivaldybės dėmesys verslui • Įrengti aktyvias poilsio zonas (baseinas) • Išduodant leidimus statyti gamyklas, pagalvoti apie turizmo situaciją • Daugiau dėmesio NVO • Valstybės ir vyriausybės pagalba šiuo atveju yra būtina. Nuo to priklauso, kaip Lietuvos turizmas atsigaus 	<ul style="list-style-type: none"> • Plėsti turizmo infrastruktūrą. Plėsti lankytinų gamtinių objektų turizmą, poilsiviaičių infrastruktūrą. Labai praverstų apžvalgos bokštas • Dirbti ta linkme, investuoti į statinių išsaugojimą • Aktyviai bendradarbiaujant viešajam ir privačiam sektoriui • Mano galva, aktyviu turizmo ir rekreacijos centru tampama tada, kai turistams neiškyla jokių arba beveik jokių problemų keliaujant. Viena iš nemalonių problemų yra keliai • Daugiau tam skirti lėšų • Daugiau dėmesio vandens, ežerų, upių išnaudojimui • Daugiau dėmesio piligrimams • Daugiau laisvalaikio centrų • Daugiau bendrauti su verslu • Lengvatos verslininkams • Savivaldybės lengvatos • Didesnis dėmesys kultūrai. Perduoti viešąsias 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiesiog organizuoti įvairias veiklas nuostabiuose rajono gamtos kampeliuose. • Skatinti verslą, daryti jiems nuolaidas, perduoti vykdyti paslaugas NVO • Daug kur nuvykstame, miestai išsipuošę gėlynais ir t.t. (įrengtos laistymo sistemos, miesto apželdinimų specialistų etatai) • Pajūryje žmonės fotografuojasi ir garsina miestą keldami nuotraukas su sūpynėmis ir vaizdu į jūrą. Mūsų rajone gali būti sūpynių su vaizdu į Ventos upę • Dviračių takų infrastruktūra • Manau, be verslo pati savivaldybė gali išplėtoti lengvą, patogų susisiekimą, dviračių takų infrastruktūrą, organizuoti dviračių žygius, tačiau su cinkeliu patrauklias vietas, wake parkus

	<p>paslaugas NVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis 	<p>turi kurti verslas</p> <ul style="list-style-type: none"> • leškant bendradarbiavimo su vietos verslininkais • Daugiau aktyvumo, reklamos • Kurti reklaminę kampaniją socialinėje medijoje, galbūt sukurti įtraukiantį video apie Kuršėnus. Taip pat reikėtų labiau reklamuoti Kuršėnų dvarą, naująjį pėsčiųjų tiltą, pušyną kaip puikias pasivaikčiojimų ir piknikų vietas. • Pastačius pramogų zoną prie Ventos ir Pavenčių mokyklos ją taip pat tinkamai reklamuoti, viešinti naująją biblioteką. • Kalbant apie viešinimą – ne tik straipsniai Šiaulių krašte ar tinklalapiuose, kuriuose lankosi tik Kuršėniškiai, tačiau ir tokiuose puslapiuose kaip "We love Lithuania", "Keliauk Lietuvoje" ir pan. • Reikalingas veikiantis, pasiekiamas ir matomas turizmo informacijos centras • Dviračių takai iki Kurtuvėnų, Geluvos ežerų. Vasarą
--	---	--

		<p>ežeruose galima būtų siūlyti įvairias vandens pramogas, žiemą padaryti slidinėjimo trasas ar pačiūžų nuomą ant užšalusių ežerų.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reikėtų vykdyti aktyvią, patrauklią, jaunatvišką komunikaciją, panašiai, kaip daro Vilnius, Šiauliai ar kiti didieji miestai.
--	--	--

Tiek verslo atstovai, tiek turizmo srities atstovai siūlo tobulinti infrastruktūrą, daugiau skirti lėšų turizmo sektoriui, paslaugoms, infrastruktūrai. Verslo atstovai teigia, kad valstybės ir vyriausybės pagalba yra būtina. Turizmo sektoriaus atstovai siūlo tvarkyti kelius, skirti daugiau dėmesio vandens, ežerų, upių išnaudojimui, didesnio dėmesio piligrimams. Labai svarbu teikti lengvatas verslininkams, reikalingas bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis. NVO ir jaunimo atstovai siūlo organizuoti įvairias veiklas rajono gamtos kampeliuose, plėsti dviračių infrastruktūrą, taip pat bendradarbiauti su verslininkais, reklamuoti bei viešinti įvairias veiklas, kitų didžiųjų miestų pavyzdžiu vykdyti aktyvią, patrauklią ir jaunatvišką komunikaciją (žr. 3 lentelė).

IŠVADOS

Teigiami turizmo teikiamų paslaugų aspektai

1. Tyrime dalyvavusius respondentus labiausiai domina poilsis gamtoje (parkai, kempingai, apžvalgos aikštelės ir kt.), pažintinės ekskursijos ir pramogų parkai (nuotykių parkai, atrakcionai ir kt.).
2. Kaip patikimiausia informacijos sklaida, apie Šiaulių rajono savivaldybės turizmo objektus ir paslaugas, yra internetas (google, bingo, yahoo ir kt.), socialiniai tinklai (Facebook, Instagram, Youtube ir kt.) bei informacijos sklaida iš draugų, giminių, kolegų. Daugiau kaip trečdalį respondentų tenkina ir Šiaulių rajono turizmo ir informacijos centro teikiama informacija.
3. 50 proc. kitų rajono gyventojų visiškai tenkina informacijos išsamumo, aiškumo apie Šiaulių rajono turizmo objektus bei paslaugas iš socialinių tinklų, 37,5 proc. visiškai tenkina informacija, pateikta regioninių parkų internetiniuose puslapiuose bei Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centre.
4. Respondentus iš Šiaulių rajono visiškai tenkina pateiktos informacijos išsamumas internete, socialiniuose tinkluose (po 46,8 proc.) bei informacija, pateikta regioninių parkų internetiniuose puslapiuose (40 proc.).
5. Didžiausia dalis respondentų pažymi, kad jiems visiškai netrūksta religinio turizmo, pažintinio (kultūrinio) turizmo ir pramoginio turizmo.
6. Daugiausia respondentų labai gerai vertina edukacines pramogas, kaimo turizmo sodybose teikiamas apgyvendinimo, maitinimo ir poilsio organizavimo paslaugas.
7. Kaimo turizmo būklę labai gerai vertina daugiau respondentų nei viešbučių būklę.
8. Labai gerai vertinamos turizmui pritaikytos saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai, turizmui pritaikyti kultūros paveldo objektai bei turizmo ženklavimo sistema (informaciniai stendai, ženklai, kelio rodyklės ir pan.).
9. Turizmo sektoriaus patrauklumui, respondentų nuomone, didžiausią įtaką daro atnaujinti turizmo objektai ir jų infrastruktūra, maitinimo ir apgyvendinimo paslaugų pakankamumas bei gerai išvystyta turizmo informacinė infrastruktūra.
10. Daugiau nei pusė tyrime dalyvavusių respondentų lanko objektus įtrauktus į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes. Tokius objektus daugiau lanko Šiaulių rajono gyventojai, nei kitų rajonų gyventojai.
11. Daugiau nei ketvirtadalis apklaustųjų teigia, kad Šiaulių rajonas kaip turistinė ir poilsio vieta yra patraukli.
12. Šiaulių rajoną, kaip labai turizmui patrauklų rajoną, daugiau vertina respondentai gyvenantys kituose rajonuose.

Neigiami turizmo teikiamų paslaugų aspektai

1. Mažiausiai patrauklios turizmo sritys laisvalaikio/atostogų praleidimui Šiaulių rajone, respondentams yra sporto turizmas (sporto varžybos, renginiai), religinis turizmas ir agroturizmas.
2. Tik 2 proc. respondentų kreipiasi į turizmo ar kelionių agentūras, siekiant sužinoti apie Šiaulių rajono savivaldybės turizmo objektus bei paslaugas.
3. Didžiausią respondentų dalį visiškai netenkina informacijos viešinimas per spaudą/radiją/TV, turizmo ir kelionių agentūras bei lankstinukus, bukletus, brošiūras.
4. Respondentų teigimu, viešinimo apie lankomus objektus ir paslaugas informacija yra gerokai pasenusi, pasigendama galimybių pilnai susiplanuoti kelionę, trūksta informacijos apie maitinimo ir apgyvendinimo paslaugas. Prie lankomų objektų pasigendama informacinių lentelių, rodyklių, lankstinukų.
5. Šalia lankomų objektų, nepakanka informacijos apie esančias stovėjimo aikšteles, tualetus, veiklas vaikams.
6. Labai trūksta vandens turizmo, ekoturizmo paslaugų bei sportinio ir poilsinio/sveikatingumo/gydomojo turizmo teikiamų paslaugų.
7. Beveik pusė apklaustų respondentų laisvalaikio SPA (baseinų, pirčių) teikiamų paslaugų kokybę vertina labai blogai, taip pat blogai daugiausia respondentų vertina ekstremalias pramogas (šokinėjimą su guma, akrobatinį-pažintinį skrydį sklandytuvu, akrobatinį skrydį parasparniu) ir maitinimo įstaigų teikiamas paslaugas. Šių paslaugų labiausiai ir pasigendama.
8. Tyrime dalyvavusių apklaustųjų nuomone, labiausiai trūksta šių paslaugų: vandens pramogų ir kitų ekstremalių pramogų, patrauklios informacijos apie lankytinus objektus, į veiklas su vaikais orientuotų paslaugų, turistinių maršrutų, pėsčiųjų žygių, dviračių takų, teminių ekskursijų, maitinimo įstaigų, trūksta vandens baseino Kuršėnuose, žiemos turizmo paslaugų (slidinėjimo trasų ir pan.).
9. Blogai vertinamos poilsiaviečių ir dviračių trasų bei takų būklė. Labai blogai vertinami vandens telkinių paplūdimiai ir aktyviam turizmui (plaukiojimui ir pan.) pritaikyti vandens telkiniai bei viešbučių teikiamos paslaugos.
10. Daugiausia Šiaulių rajone gyvenančių respondentų, Šiaulių rajoną, kaip turistinę ir poilsio vietą, vertina kaip visiškai nepatrauklų ar nepatrauklų.

REKOMENDACIJOS

1. Atnaujinti, išplėsti informaciją apie lankomus objektus ir paslaugas.
2. Parengti naujus bei sutvarkyti esamus dviračių takus.
3. Plėtoti vandens pramogų paslaugas.
4. Sustiprinti ir praplėsti turizmo ir informacijos centro veiklą.
5. Organizuoti kuo daugiau pažintinių kelionių autobusais po Šiaulių rajoną. Daugiau bendradarbiauti su kitų rajonų turizmo informacijos centrai, organizuojant renginius, keliones.
6. Kaimo bendruomenes įtraukti į vietos vandens išteklių efektyvų panaudojimą – kempingai poilsiui ir žvejybai.
7. Aiškiau pristatyti religinį turizmą ir esamus objektus, gerinti maitinimo ir nakvynės paslaugas.
8. Tinkamai prižiūrėti Šiaulių rajone esančius vandens telkinius, skleisti informaciją apie Girniškių kalną, Kurtuvėnų regioniniame parke tarp medžių įrengti vasaros rogučių trasą.
9. Plėtoti inovatyvų požiūrį į turizmo propagavimą, taip pat plėsti kokybišką bendravimą tarp paslaugų teikėjų ir gavėjų.
10. Skirti daugiau dėmesio NVO, ieškoti būdų pritraukti daugiau įvairių verslo sričių kompetentingų specialistų.

PRIEDAI

Priedas Nr. 1.

Mieli gyventojai,

Maloniai kviečiame dalyvauti gyventojų apklausoje, kurią kartu su Šiaulių rajono savivaldybės administracija organizuoja UAB „Eurointegracijos projektai“. Tyrimas atliekamas rengiant Šiaulių rajono turizmo plėtros strategiją 2022–2028 metams. Šio tyrimo tikslas – išsiaiškinti Jūsų nuomonę apie dabartinę Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją bei lūkesčius dėl rajono turizmo sektoriaus vystymosi.

Apklausa anoniminė, surinkus duomenis tiesiogiai identifikuoti Jūsų atsakymų nebus įmanoma.

Atsakant į klausimus, prašome išreikšti savo nuomonę tinkamus variantus **pažymint kryželiu x ar kitaip pažymint, apibraukiant**.

- N/N reiškia, kad neturite nuomonės pateikto klausimo atžvilgiu ar nežinote, ką atsakyti.
- Jeigu klausime atsakote, jog paslauga nesinaudojate (NE), jos kokybės vertinti nereikia.

KLAUSIMAI APIE JUS

1. Jūsų lytis:

1. Vyras
2. Moteris

2. Jūsų amžius:

1. Iki 24 m.
2. 25–34 m.
3. 35–44 m.
4. 45–54 m.
5. 55–64 m.
6. 65 m. ir daugiau

3. Jūsų išsilavinimas:

1. Pradinis, nebaigtas vidurinis, vidurinis (įskaitant profesinį)
2. Aukštesnysis / spec. vidurinis / aukštasis neuniversitetinis
3. Aukštasis universitetinis

4. Jūsų šeiminei padėtis (pažymėkite visus jums tinkamus atsakymus):

1. Vedęs, ištekėjusi
2. Gyvenate kartu nesusituokę
3. Viengungis, netekėjusi
4. Gyvenate atskirai
5. Išsiskyrę
6. Našlys, našlė

6. Gal galėtumėte, pasinaudoję šia skale, nurodyti Jūsų asmenines pajamas („į rankas“) per mėnesį:

1. Mažiau nei 200 Eur
2. 200–500 Eur
3. 501–800 Eur
4. 801–1100 Eur
5. 1101–1500 Eur
6. Daugiau nei 1500 Eur
7. Atsisakau atsakyti

5. Jūsų užimtumas:

1. Dirbantis /-i
2. Nedirbantis /-i
3. Esantis/-i tėvystės/ motinystės atostogose
4. Studentas/-ė
5. Moksleivis
6. Pensininkas/-ė

7. Ar Jūs esate Šiaulių rajono gyventojas?

1. Taip
2. Ne

8. Kokios turizmo sritys Jus domintų laisvalaikio / atostogų praleidimui Šiaulių rajone?

(galite pasirinkti ne daugiau 3 atsakymų)

1. Poilsis gamtoje (parkai, kempingai, apžvalgos aikštelės ir kt.)
2. Pažintinės ekskursijos
3. Vandens pramogos
4. Kaimo turizmas
5. Dviračių turizmas
6. Etninis turizmas (tradicinių vietos švenčių minėjimas, amatai)
7. Pramogų parkai (nuotykių parkai, atrakcionai ir kt.)
8. Sporto turizmas (sporto varžybos, renginiai)
9. Žiemos pramogos (slidinėjimo trasos, čiuožyklos ir kt.)
10. Kulinarinis paveldas
11. Religinis turizmas
12. Ekoturizmas (*ekologinis, gamtinis turizmas*)
13. Festivalių, švenčių kultūrinis turizmas
14. Agroturizmas
15. Gydomasis turizmas
16. Pramogų turizmas (sporto varžybos ir kt.)
17. Kita _____

9. Iš kur sužinote apie Šiaulių rajono savivaldybės turizmo objektus ir paslaugas? (galite pasirinkti kelis atsakymų variantus)

1. Kreipiausi į Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centrą
2. Kreipiausi į turizmo ir kelionių agentūrą
3. Vietinėje žiniasklaidoje (laikraščiai, žurnalai)
4. Ieškau pats internete (google, bingo, yahoo ir kt.)
5. Socialiniuose tinkluose (Facebook, Instagram, Youtube ir kt.)
6. Dažniausiai iš draugų, giminių, kolegų
7. Lankstinukų, bukletų, brošiūrų
8. Iš televizijos
9. Keliauk Lietuvoje sklaidos kanalais
10. Kita (įrašykite) _____.

10. Ar Jus tenkina informacijos išsamumas, aiškumas apie Šiaulių rajono turizmo objektus, paslaugas? (įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 – visiškai netenkina, 10 – visiškai tenkina; jei nežinote ar neaktualu, žymėkite – N/N)

Informacijos šaltiniai	Visiškai netenkina					Visiškai tenkina					N/N
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Internetas											
Spauda/radijas/TV											
Lankstinukai, bukletai, brošiūros											
Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centras											
Turizmo ir kelionių agentūra											
Regioninių parkų internetiniai puslapiai											
Socialiniai tinklai											

11. Kokios, Jūsų manymu, trūksta informacijos apie Šiaulių rajono turizmo objektus ir paslaugas? (apie lankomus objektus, maitinimo paslaugas, vandens turizmo paslaugas ir kt.)

---

12. Kaip įvertintumėte skirtingų turizmo rūšių pakankamumą Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje?

(įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 – labai trūksta, 10 – visiškai netrūksta; jei nežinote ar neaktualu, žymėkite – N/N)

Turizmo rūšys	Turizmo rūšių pakankamumas										N/N	
	Labai trūksta					Visiškai netrūksta						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Pažintinis (kultūrinis) turizmas												
Poilsinis / sveikatingumo / gydomasis turizmas												
Ekoturizmas ²												
Vandens turizmas												
Religinis turizmas												
Gastronominis turizmas												
Pramoginis turizmas												
Sportinis turizmas												

13. Kokia, Jūsų manymu, yra turizmo paslaugų kokybė ir pakankamumas Šiaulių rajone? (įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 – labai bloga, 10 – labai gera; jei nežinote ar neaktualu, žymėkite – N/N)

Paslaugos	Paslaugų kokybė										Paslaugų pakankamumas										N/N			
	Labai bloga					Labai gera					Labai trūksta					Visiškai netrūksta								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Aktyvaus / nuotykinio laisvalaikio pramogų (jodinėjimas su žirgais, plaukiojimas baidarėmis, atrakcionai, kartingai, nuotykių parkai ir kt.)																								
Laisvalaikio SPA (baseinai, pirtys)																								
Koncertų, festivalių, sporto varžybų																								
Ekstremalių pramogų (šokinėjimas su guma, akrobatinis-pažintinis skrydis sklandytuvu, akrobatinis skrydis parasparniu)																								
Turistinių maršrutų (automobiliu, dviračiu, pėsčiomis)																								

² Ekoturizmas (dar kitaip vadinamas ekologinis, gamtinis turizmas) – [turizmo](#) šaka, orientuota į [ekologiją](#); [gamtos](#), [kultūros](#) [vertybių](#) lankymas, stengiantis kuo mažiau paveikti natūralias vietas sąlygas.

Edukacinių pramogų																				
Teminių ekskursijos																				
Maitinimo įstaigų teikiamos paslaugos																				
Kaimo turizmo sodybose teikiamos apgyvendinimo, maitinimo ir poilsio organizavimo paslaugos																				
Kita (<i>įrašykite</i>) _____																				

14. Kokių, Jūsų manymu, turizmo paslaugų trūksta Šiaulių rajone (*įrašykite*)

---

15. Kaip vertinate esamų turizmo ir rekreacijos³ objektų ir infrastruktūros būklę Šiaulių rajono savivaldybėje? (*įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 – labai bloga, 10 – labai gera; jei nežinote ar neaktualu, žymėkite – N/N*)

Turizmo ir rekreacijos objektai	Labai bloga					Labai gera					N/N
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Turizmui pritaikyti kultūros paveldo objektai											
Turizmui pritaikytos saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai											
Aktyviam turizmui (<i>plaukiojimui ir pan.</i>) pritaikyti vandens telkiniai											
Vandens telkinių paplūdimiai											
Dviračių trasos ir takai											
Poilsio vietos											
Viešbučiai											
Kaimo turizmo sodybos											
Turizmo ženklavimo sistema (informaciniai stendai, ženklai, kelio rodyklės ir pan.)											

16. Kas, Jūsų manymu, labiausiai daro įtaką turizmo sektoriaus patrauklumui? (*galite pasirinkti kelis atsakymų variantus*)?

1. Atnaujinti turizmo objektai ir jų infrastruktūra;
2. Tolygiai išvystyta dviračių takų infrastruktūra;
3. Gerai išvystyta turizmo informacinė infrastruktūra;
4. Maitinimo ir apgyvendinimo paslaugų pakankamumas;

³ *Rekreacija* – žmonių aktyvus (arba pasyvus) savanoriškas jiems priimtina forma ne darbo metu ilsėjimasis, gydymasis sanatorijose, kurortuose, poilsio ir sveikatos centruose.

5. Ekstremalių / aktyvių pramogų pakankamumas;
6. Išvystytos vandens turizmo paslaugos;
7. Inovatyvių, šiuolaikinių turizmo produktų kūrimas;
8. Kita (įrašykite) _____.

17. Ar lankote objektus įtrauktus į maršrutus ar teminius maršrutus, kurie jungia kelias savivaldybes?

1. Taip;
2. Ne.

18. Jeigu į 17 klausimą atsakėte Ne, nurodykite pagrindines priežastis, kodėl? (galimi keli atsakymo variantai)

1. Toli, nepatogus susisiekimas
2. Nedomina tokie maršrutai
3. Mažai žinau apie tokius maršrutus
4. Esu labai užimtas žmogus
5. Kita (įrašykite) _____

19. Kaip Jūs bendrai įvertintumėte Šiaulių rajono, kaip turistinės ir poilsio vietos, patrauklumą? (įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 – visiškai nepatrauklus, 10 – labai patrauklus)

Visiškai nepatrauklus		←—————→						Labai patrauklus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

20. Jūsų pasiūlymai turizmo ir rekreacijos paslaugų gerinimui Šiaulių rajono savivaldybėje (įrašykite)

Dėkojame už atsakymus!

Maloniai kviečiame dalyvauti verslo atstovų tikslinės grupės apklausoje!!!

Apklausą kartu su Šiaulių rajono savivaldybės administracija organizuoja UAB „Eurointegracijos projektai“, kuri vykdoma rengiant Šiaulių rajono turizmo plėtros strategiją 2022–2028 metams. Šios tikslinės grupės tyrimo tikslas – sužinoti kiekvieno iš Jūsų nuomonę apie dabartinę Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją, sužinoti kokie yra pagrindiniai lūkesčiai bei poreikiai dėl rajono turizmo sektoriaus vystymosi.

MUMS LABAI SVARBI JŪSŲ NUOMONĖ!!!

1. Kaip apibūdintumėte dabartinę Šiaulių rajono turizmo situaciją? (įrašykite)

---

2. Kokios svarbiausios prioritetinės sritys turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje? (įrašykite)

---

3. Kaip galime pasiekti, kad Šiaulių rajonas taptų aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru? (įrašykite)

Dėkojame už atsakymus!

Maloniai kviečiame dalyvauti turizmo srities atstovų tikslinės grupės apklausoje!!!

Apklausą kartu su Šiaulių rajono savivaldybės administracija organizuoja UAB „Eurointegracijos projektai“, kuri vykdoma rengiant Šiaulių rajono turizmo plėtros strategiją 2022–2028 metams. Šios tikslinės grupės tyrimo tikslas – sužinoti kiekvieno iš Jūsų nuomonę apie dabartinę Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją, sužinoti kokie yra pagrindiniai lūkesčiai bei poreikiai dėl rajono turizmo sektoriaus vystymosi.

MUMS LABAI SVARBI JŪSŲ NUOMONĖ!!!

1. Kaip apibūdintumėte dabartinę Šiaulių rajono turizmo situaciją? (įrašykite)

---

2. Kokios svarbiausios prioritetinės sritys turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje? (įrašykite)

---

3. Kaip galime pasiekti, kad Šiaulių rajonas taptų aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru? (įrašykite)

Dėkojame už atsakymus!

Maloniai kviečiame dalyvauti NVO ir jaunimo atstovų tikslinės grupės apklausoje!!!

Apklausą kartu su Šiaulių rajono savivaldybės administracija organizuoja UAB „Eurointegracijos projektai“, kuri vykdoma rengiant Šiaulių rajono turizmo plėtros strategiją 2022–2028 metams. Šios tikslinės grupės tyrimo tikslas – sužinoti kiekvieno iš Jūsų nuomonę apie dabartinę Šiaulių rajono turizmo sektoriaus situaciją, sužinoti kokie yra pagrindiniai lūkesčiai bei poreikiai dėl rajono turizmo sektoriaus vystymosi.

MUMS LABAI SVARBI JŪSŲ NUOMONĖ!!!

1. Kaip apibūdintumėte dabartinę Šiaulių rajono turizmo situaciją? (įrašykite)

---

2. Kokios svarbiausios prioritetinės sritys turėtų būti vystomos turizmo sektoriuje? (įrašykite)

---

3. Kaip galime pasiekti, kad Šiaulių rajonas taptų aktyvaus turizmo ir rekreacijos centru? (įrašykite)

Dėkojame už atsakymus!